Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.00
Metams

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

Prašome visų "Laisvės" skaitytojų gaut nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui.

No. 8 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telefonas: Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Sausio (January) 10, 1941 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXI. Dienraščio XXIII.

KRISLAI

Niekas Neverkia.
Kalbant apie Demokratiją.
Gabus ir Nuoširdus.
Rašykite ir Nebijokite.
Peilis į Nugarą.
Judošiais ir Pasiliko.
Rašo A. Bimba.

Mussoliniui šis karas baisiai nesiseka. Jo pulkus Albanijoj pusėtinai aplamdė Graikija. Dabar Afrikoje Libijoje jo armiją pliekia anglai.

Ir niekam jo negaila. Mussolinis yra pirmos klasės tarptautinis razbaininkas. Jo ir ausys suteptos Ispanijos žmonių nekaltu krauju.

Niekas neverktų, jeigu šis razbaininkas ir visai sprandą nusisuktų.

* * *

Betgi klysta tie, kurie mano, jog Anglijos ginklai Afrikoje neša žmonėms laisvę ir demokratiją. Jei Mussolinis būtų iš Afrikos išgintas ir jo kolonijas pasiimtų Anglija, tokia pat priespauda ir tokie pat vargai tiems "išlaisvintiems" žmonėms tebežydėtų.

Anglija turi Afrikoje daug kolonijų. Visur ten viešpatauja pusiau vergija. Demokratijos niekur nė su žiburiu nerastum.

* * *

Blaivai protaują žmonės netiki nė Rooseveltui, kai jis įkalbinėja Amerikos žmonėms, būk šis anglijos karas esąs už žmonių laisvę ir demokratiją. Tai tik monai.

O ar Anglijos kolonijos Indijos žmonės nors kiek tos demokratijos turi? Neturi. Per tris šimtus milionų žmonių nė atsikvėpti laisvai negali.

* * *

Kai kam pereiti metai buvo neblogi ir nebus blogi šie metai. Štai mūsų vargšė panelė Brenda Frazier pernai nuo savo globotojų gavo ir praleido viso labo $52,000. Šiemet irgi gausianti ir praleisianti lygiai tiek pat.

Tuo tarpu milionai jaunų merginų, daug mokytesnių ir daug razumnesnės už Brendą, neturi nei dolerio prie savo dūšios, vaikštinėja be darbo ir jo negali gauti.

Tai čia irgi gražus pavyzdys mūsiškės lygybės.

* * *

Mirtyje Harry Gannes darbininkų revoliucinis judėjimas neteko gabaus ir nuoširdaus kovotojo. Mirė jis dar jaunas, vos sulaukęs 40 metų amžiaus.

Labai gaila jauno kovotojo. Pasidarė didžiulė spraga fronte kovos už žmonių laisvę ir demokratiją.

* * *

Šiuo tarpu pusėtinai gerai uždėrėjo korespondencijų. Kai kurios gal nespėja labai greitai tilpti. Bet prašome korespondentus nenusiminti ir nesustoti rašinėjus. Tilps visos tos, kurios tinka spaudai.

* * *

Prieš keletą savaičių kilo labai graži labdaringa mintis eilėse nuoširdžių liberalų ir kovotojų už demokratiją. Jie sugalvojo sukelti apie 300 tūkstančių dolerių, nusamdyti didelį laivą, pasiųsti Europon ir paimti iš ten kelis tūkstančius Ispanijos kovotojų, kurie ten baisiai vargsta.

Gražesnės ir skaistesnės idejos nė įsivaizduoti negalima. Buvo pakviesta daug žymių žmonių paremti tą sumanymą. Daug jų gražiai atsiliepė. Jų priešakin atsistojo garsioji veikėja neregė Helen Keller.

* * *

Bet prisidėjo ir Rooseveltienė ir kiti veidmainingi liberalai. Jų tikslo būtą visą tą sumanymą prie progos paversti į niekus.

Ir štai jie jau pradėjo savo bjaurų darbą. Pirmutinė buvo Rooseveltienė. Ją pasekė keli kiti.

Tai dar vienas peilis į Ispanijos demokratijos nugarą.

* * *

Socialdemokratija pasiliko ištikima savo misijai. Kaip anais metais, taip šiandien ji vėl prakaituoja už imperialistinį karą.

Judošiai judošiais ir pasiliko.

CIO Reikalauja Kelti Darbininkam Algas, Užtikrint Teises

Washington. — CIO unijų Pildantysis Komitetas išleido pareiškimą, kad turi būt keliamos algos ir gerinama būklė darbininkams dirbantiems karinėje pramonėje, taip ir kituose darbuose.

"Darbininkai turi teisę gaut sau didesnę dalį iš smarkiai kylančių pramonės pelnų.

"CIO stovės sargyboje prieš bile žingsnius, kurie, prisidengiant šalies gynimo reikalais, siektų atimt iš darbininkų jiem prideramą dalį įplaukų iš pakilusių pelnų; CIO taipgi stovės sargyboje prieš bile bandymus, po tokia priedanga, atimt darbininkam pamatinę jų teisę organizuotis į sau patinkamas unijas ir streikuoti.

"Tos teisės turi būt apsaugotos, idant užtikrint darbininkus, kad jie nebus paversti ekonominiais vergais."

Menkos Darbininkų Algos; Didžiuliai Fabrikantų Pelnai

CIO komitetas čia padavė valdiškos Socialės Apsaugos Komisijos raportą apie darbininkų algas 1937 metais, o tai buvo aukščiausios algos tarp 1929 ir 1939 metų:

Iš 50 milionų darbininkų daugiau kaip trečdalis 1937 m. gavo mažiau kaip po $500 per metus; pusdevinto miliono darbininkų gavo mažiau kaip po $300 per metus; puspenkiolikto miliono—mažiau kaip po $700; apie 19 milionų — mažiau kaip po $1,000 per metus.

Didžiosios fabrikantų korporacijos per 9 pirmuosius mėnesius pernai pasiėmė 42 procentus daugiau pelnų, negu per tuos pačius mėnesius 1939 metais. O nuo 1938 iki 1939 m. pelnai tų korporacijų antra tiek aukštyn pakilo.

Trys Didžios Anglų Unijos Reikalauja Pridėt Algos

London. — Amalgameitų Mašinistų Unija su puse miliono narių ir Generalė Mašinistų Unija taipgi turinti pusę miliono narių reikalauja pridėt bent po 5 centus valandinės algos kiekvienam savo nariui. Valdiška taikymo komisija svarsto mašinistų reikalavimą. Fabrikantai priešinasi algos kėlimui; sako, kad tai "kenktų šalies gynimui."

Vidutinė anglų mašinisto alga iki šiol buvo apie 20 dolerių savaitei.

Didžiulė Laivastačių Unija taipgi reikalauja daugiau algos savo nariams. Reikalavimą svarstys valdiška taikymo komisija sausio 16 d.

Darbininkai nurodo, jog per karą labai pabrango gyvenimo reikmenys, tai sunku pragyvent senomis algomis. Kartu jie pastebi, jog 1,769 kompanijos Anglijoj pernai gavo 90 milionų dolerių daugiau pelnų, negu 1939 metais.

Vokiečiai Sunaikinę Du, o Gal Tris Anglijos Laivus

Vokiečių Pranešimas:

Berlin. — Bombinis vokiečių orlaivis į gabalus sudaužė prekinį anglų laivą, 8,000 tonų įtalpos, netoli Airijos.

Vienas vokiečių greitalaivis torpedavo ir nuskandino prekinį anglų laivą, 2,500 tonų, arti Anglijos.

Vokiečių orlaivis keliomis bombomis pataikė ir uždegė karinį anglų laivuką, apie 500 tonų įtalpos.

Chicagos, saus. 9.—Prasidėjo miestinių darbininkų-tarnautojų streikas prieš algų kirtimą. Sustreikavo jau 5,000.

London. — Anglijoj esą jau tik 705,279 (įregistruoti) bedarbiai.

ORAS. — Šį penktadienį biskį šalčiau.

Jungtinių Valstijų Karo Laivynas Paskirstomas į Tris Dalis

Washington. — Amerikos karo laivynas tapo paskirstytas į tris grupes: viena vadinasi Atlanto Vandenyno laivynu, kita—Pacifiko laivynu, trečia—Azijos laivynu. Vyriausiu komandierium visų trijų laivynų yra admirolas H. E. Kimmel.

Paimta dar 40 tūkstančių jūreivių. Tai dabar Amerikos laivynas viso turės 232 tūkstančius jūreivių, apart oficierių.

Paspruko Italų Komandierius "Elektrinė Barzda"

Anglai Praneša:

Cairo, Egiptas.—Užimdami Bardią, Libijoj, anglai nesuėmė vyriausio tenaitinio italų komandieriaus generolo Annibale Bergonzoli, vadinamo "Elektrine Barzda," nors iš pradžios buvo per klaidą pranešta, kad jis suimtas. Jis pabėgo pirma, negu anglai-australiečiai užėmė Bardią.

Tarybų Lietuva Paliuosavo Dirbančius Valstiečius nuo Pernykščių Mokesčių

Kaunas. — Lietuvos Tarybų valdžia saus. 8 d. paliuosavo nuo visų 1940 m. taksų-mokesčių ir baudų tuos valstiečius, kurie turi ne daugiau žemės kai 12 akrų ir pusė; kartu panaikino pernykščius mokesčius ir pinigines baudas visiems lauko ūkio darbininkam.

Žemė Bežemiams ir Mažažemiams Tarybų Latvijoj

Ryga. — Latvijos Tarybų valdžia padalino 187,500 akrų žemės mažažemiams valstiečiams ir 1,185,000 akrų —bežemiams, lauko ūkio darbininkams.

PAPRASTAS ANGLAS TEGAUNA TIK UŽ 23 CENTUS MĖSOS PER SAVAITĘ; PONAI VIEŠBUČIUOSE VALGO KIEK TELPA

London.—Anglijos maisto ministeris lordas Woolton patvarkė saus. 8 d., jog kiekvienam (suaugusiam) gyventojui leidžiama pirkt mėsos jau tik už 23 centus per savaitę.

(Avienos svaras Londone kaštuoja 28 iki 30 centų.)

Trys dienos atgal dar žmogus galėjo pirkti 30 centų vertės mėsos savaitei.

Praeitos savaitės pabaigoj beveik visiškai negalima buvo gaut pirkt mėsos iš parduotuvių.

Bet viešbučiuose ir valgyklose, kas turi pinigų, gali valgyti mėsos ir kitko, kiek tik jam telpa.

Ką Laikraštininkas Patyrė Viešbučiuose

Londono dienraščio "Daily Mirror" reporteris vardu Cassandara penkias dienas valgė viešbučiuose ir dėl to rašo:

"Per penkias dienas aš ten suvalgiau bent septynis kartus daugiau mėsos, negu galėčiau gaut pirkti pagal savo maisto kortelę; per tas dienas viešbučiuose aš suvartojau penkis kartus daugiau sviesto, negu man leidžiama per savaitę pirkt iš krautuvės, o cukraus gavau tiek, kad visai nebūčiau galėjęs jį visą sunaudot. Negana to, aš rijau vėžius, kaviarą, tuzinus oisterių, dikčiai žuvies... Ir šį 'kalną' valgių aš gavau, neprarasdamas nei vieno punkto ant savo maisto kortelės (išduotos pirkimui maisto iš krautuvių).

"Aš taipgi tėmijau, kaip ten pietauja didieji žmonės —Morrison, Beaverbrook, Duff Cooper, Eden, ir kiti," sako "Daily Mirror" reporteris. Už jo valgymus viešbučiuose apmokėjo laikraščio leidykla.

(H. Morrison yra darbo ministeris, lordas Beaverbrook — orlaivių gamybos ministeris, Duff Cooper—žinių ministeris, Anthony Eden—užsienių reikalų ministeris.)

GARSŪS AMERIKONAI DREISER IR ROBESON SVEIKINA ANGLŲ LIAUDIES SEIMĄ

London. — Theodore Dreiser, žymus amerikonų rašytojas, ir Paul Robeson, didis dainininkas negras, atsiuntė sveikinimus Anglijos Liaudies Suvažiavimui, kuris įvyks šį sekmadienį.

Dreiser, tarp kitko, sako:

"Aš trokštu, kad Liaudies Valdžia užimtų vietą dabartinės valdžios piniguočių, ponų, galiūnų ir kariškai-pamišusių imperialistų; aš širdingai linkiu jums įsteigt Anglijoj valdžią farmerių, darbininkų ir raštinių tarnautojų— ir daugiau nieko kito nepriimt į valdžią. Dabartiniai jūsų imperialistiniai valdovai gyvena ir veikia tik sau—ne jūsų naudai ar laisvei."

Robeson:

"Mes iš Amerikos akylai tėmijame jūsų drąsią kovą už laisvę ir gerovę ne tik anglam, bet visom tautom. Tęskite darbą. Salud!"

Anglai Sužeidė Vokiečių Submariną; Prarado Savo Submariną

London. — Anglų komanda praneša:

Anglijos submarinas "Tuna", turbūt, šoviniu pataikė į vieną vokiečių submariną, kuris tada pabėgo.

Nesugrįžo, matyt, žuvo anglų submarinas "Regulus," 1,475 tonų įtalpos. Su juomi nežinia kur dingo 50 anglų jūreivių ir oficierių.

Auga Skaičius Influenzos Ligonių Amerikos Kariuomenėje

Fort McLellan, Alabama.—Čionaitinėje armijos stovykloje influenza serga 427 kareiviai ir oficieriai. Vien trečiadienį buvo 100 naujų apsirgimų. Bet tai tik "lengva epidemija," sako pulkininkas Salisbury, divizijos gydytojas: sirgimai tik vienu procentu viršiją tokį skaičių, kiek beveik visada pasitaiką sergančių karių.

Prezidentas Skiria Arti 11 Bilionų Dol. Kariniam Tikslam

Washington, saus. 9. — 131,995 sumažint pagalbą farmeriams, numušt $25,-000,000 nuo paskolų namų savininkams; neskirt lėšų įvairiem naujiem viešiem darbam ir taip viso sutaupyt 15 procentų "paprastų" valdžios išlaidų.

Pranešama, kad šį penktadienį jau būsiąs pagamintas sumanymas kongresui, pagal prez. Roosevelto planą, skolint Anglijai tiek orlaivių, tankų, laivų, kanuolių ir kitų karo reikmenų, kiek tik Amerika gali pagamint virš to, kas būtinai reikalinga pačiai Amerikai apsiginti.

Prezidentas per savo rėmėjus kongrese darbuojasi, kad būtų panaikintas įstatymas draudžiantis šalies iždui įsiskolinti daugiau negu 49 bilionus dolerių.

Prez. Rooseveltas trečiadienį reikalavo, kad kongresas užgirtų 17 bilionų 485 milionus 528 tūkstančius ir 49 dolerius valdžios išlaidoms per metus nuo šių metų liepos 1 d. iki 1942 m. liepos 1 d. **Tai atseitų po 135 dolerius nuo kiekvieno vyro, moteries ir vaiko Jungtinėse Valstijose.** Tai būtų po $33,267 valdiškų išlaidų kas minutė dieną ir naktį.

Paprastiem valdžios reikalam prezidentas skiria $6,674,213,449, o armijai, laivynui ir pasmarkintam ginklavimuisi $10,811,314,-600.

62 doleriai iš kiekvieno šimto lemiama kariniams reikalams.

Roosevelto dabar reikalaujama suma pinigų yra tik vienu bilionu dolerių mažesnė už prez. Wilsono sąmatą (biudžetą) 1918 karo metais.

Gaut lėšų, prez. Rooseveltas sakė, reikės pakelt taksus, bet kiek ir kaip, tatai paliko pačiam kongresui.

Į šią Roosevelto reikalaujamą sumą dar neįeina jo žadėta karo reikmenų paskola Anglijai.

Be to, prezidentas pastebėjo:

"Niekas negali iš anksto numatyti, kiek galų gale kaštuos (ginklavimosi) **programa, nes niekas negali pasakyti, kas atsitiks ateityje."**

Prezidentas siūlo kongresui šitaip mažint nekarines išlaidas:

Numušt $400,000,000 nuo viešų šalpos darbų (dėl to netektų darbo 700,000 pašalpinių darbininkų); **$43,-**

Graikai Laimi, Nepaisant Italų Didžiųjų Kanuolių ir Orlaivių

Graikų Pranešimas:

Athenai, saus. 9.—Italai Mokra Kalnuose sustatė prieš graikus didžiąsias kanuoles, galinčias šaudyt per 16 mylių. Italų orlaiviai nuolat bombarduoja ir iš kulkasvaidžių apšaudo graikų linijas. Bet graikai užėmė naujas pozicijas tuose kalnuose; ten ir kitur paėmė dar 300 italų į nelaisvę ir pagrobė dikčiai ginklų ir amunicijos. Visu Albanijos frontu abelnai graikai grumiasi pirmyn.

Amerikos Valdžia Planuoja Bilionų Paskolą Anglijai

Washington. — Amerikos valstybės ministeris C. Hull ir iždo ministeris Morgenthau su demokratų senatorių ir kongresmanų vadais apdirbinėja planus, kaip ši šalis turėtų skolint Anglijai, Graikijai ir Chinijai orlaivius, laivus, kanuoles ir kitus karo pabūklus.

Vienas iš tų senatorių-kongresmanų vadų sako, turbūt, 2 iki 5 bilionų dolerių iš Jungtinių Valstijų **iždo bus skirta apmokėti už skolinamus Anglijai karo reikmenis; kitas spėja, kad** Anglijai ir jos "talkininkams" būsią paskolinta karinių reikmenų iki 10 bilionų dolerių.

Senas demokratas senatorius Wheeler, tokių paskolų priešininkas, girdėjo, kad prez. Roosevelto planų rėmėjai kongrese sutiks skolint Anglijai reikmenų iki 10 bilionų dolerių vertės.

Sumanė Atimt Politines Teises Komunistam N. Yorko Valstijoje

Albany, N. Y.—Demokratų vadas John J. Dunningham'as New Yorko valstijos senate įnešė du sumanymus prieš komunistus:

Tuojau pašalint iš civilės tarnybos visus Komunistų Partijos narius, jos rėmėjus ir tuos piliečius, kurie pasirašė už komunistų kandidatus rinkimam.

Taip pataisyt valstijinį rinkimų įstatymą, kad būtų uždrausta Komunistų Partijai dalyvauti rinkimuose su savo kandidatais.

Cairo, saus. 9.—Anglai atėmė iš italų Gazala orlaivių stovyklą, pagrobė 30 sugadintų lėktuvų ir nužygiavo jau 40 mylių į vakarus nuo Tobruko, italų prieplaukos miesto Libijoj. Tobruk jau faktinai apgultas anglų.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-8378

President . . . . . Jos. Kairys
Secretary-Treasurer . . . J. Gasiunas
Editor . . . . . Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	$6.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.25
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Cahada and Brazil, per year	$5.50
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Sausio 12-tąją

Sausio 12-tąją Anglijoje įvyks nepaprastas reiškinys: Liaudies atstovų suvažiavimas. Jame suvažiavę iš visų karo nuteriotų Anglijos kraštų darbo žmonių atstovai svarstys, kaip pagerinti biednuomenės dalį, gyvenimą karo metu, kaip išlaikyti karo metu bent šiokias tokias civilines laisves ir kaip sudaryti liaudies vyriausybę, kuri vestų kraštą ir visą pasaulį prie taikos.

Tai bus nepaprastos svarbos suvažiavimas, į kurį bus atkreiptos akys viso pasaulio.

Tą pačią dieną tarybų Lietuvoje įvyks rinkimai į aukščiausiąjį Sovietų Sąjungos parlamentą-sovietą. Net 35 atstovus Lietuvos liaudis rinks—25 į tautų Sovietą, o 10 į visąsąjunginį sovietą. Lietuvai ši diena, vadinasi, turės nepaprastai didelės reikšmės.

Kas ir Kaip Numatoma Pakelti Lietuvos Žemės Ūkyje

Lietuva—vyriausiai žemės ūkio šalis. Didelės pramonės ten niekad nebuvo. Ji, be abejo, su laiku ten atsiras, bet tai ne vienos dienos darbas. Šiuo metu tarybų vyriausybė labiausiai rūpinasi žemės ūkio pakėlimu, padarymu jo našesniu. Todėl šiomis dienomis atėjęs oro paštu Eltos pranešimas apie žemės ūkyje numatomas reformas sekamais metais yra labai įdomus. Jis seka:

"LTSR Žemės Ūkio liaudies komisariatas ateinantiems metams rengia platų žemės ūkio darbų planą. Plane ypatingas dėmesys kreipiamas į durpių gamybą, pievas, žemės ūkio mokyklas, tarybinius ūkius, mašinų traktorių stotis ir jų naudojimosi punktus, miestų aprūpinimą daržovėmis ir kt. žemės ūkio produktais ir kt. Auganti pramonė, miestų gyventojų didėjimas ir darbo žmonių gerovės pakilimas reikalauja būtinai padidinti žemės ūkio gaminių kiekį.

"Ariamos žemės plotas 1941 m. pradžioje sudarys 2,905,000 ha. Per 1941 m. ariamos žemės plotą numatoma padidinti 20,000 ha. Bendras pasėlių plotas 1941 m. padidės 27,900 hektarais. Pramoninių kultūrų plotas padidės 10,300 ha, cukrinių runkelių plotas padidės 12,8 tūkstančiais ha. Grūdų kultūrų derlių numatoma pakelti nuo 9,38 dvigubų centnerių iš ha iki 12,07 cent., cukrinių runkelių nuo 200 iki 207,5 cent. iš ha., dobilų nuo 16,5 iki 25 cent. iš ha, bulvių nuo 125 iki 127,5 centn. iš ha.

"Svarbiausias 1941 m. uždavinys gyvulių ūkio srityje—padidinti veislinių ir darbo gyvulių skaičius. Arklių skaičius numatoma padidinti nuo 550,000 iki 560,000, galvijų iki 1,240,000, kiaulių iki 1,302,000, avių iki vieno milijono. Pašarui padauginti ir pagerinti numatoma 50,000 ha. plote atlikti pagrindinį pagerinimą ir žymiai išplėsti pašarines bazes gyvulių ūkiui. Veterinarijos srityje bus sutvirtinta ir išplėsta veterinarinis tinklas nuo 65 iki 95 zootechnikos-veterinarijos punktų, padidinti veterinarijos gydytojų skaičių nuo 113 iki 161 ir veterinarijos technikų nuo 172 iki 237. Visoje LTSR numatoma įsteigti 50 mašinų traktorių stočių, 250 mašinų naudojimosi punktų, 60 didelių tarybinių ūkių, kurie apims per 200 buv. dvarų. Tarybiniai ūkiai turės savo mašinas ir traktorius. Mašinų traktorių stotys turės per 50 įvairių traktorių ir per 50 sunkiųjų ir 50 lengvųjų auto mašinų. Tarybiniai ūkiai turės per 205 įvairių rūšių traktorių, 90 sunkiųjų ir 30 lengvųjų auto mašinų. Mašinų traktorių stotyse ir tarybiniuose ūkiuose bus sukomplektuotos visų rūšių žemės ūkio mašinos: traktoriniai ir arkliais traukiami plūgai krūmynams, pelkėms kultivatoriai, lėkštinės akėčios pievoms, dirvoms ir kt.; mechanizuotos ir arklinės sėjamosios ir sodinamosios, raunamosios, kuliamosios, valomosios mašinos ir kt.

"Numatyta sustiprinti pelkėtų vietų nusausinimą, pagilinant ir išvalant upių, upelių vagas, pravedant naujas magistrales ir tt. 1941 m. numatyta iškasti 1780 kilometrų magistralių griovių, be to aprūpinti vandens priėmėjais 39,2 tūkstančių ha., nusausinti 5,6 tūkst. ha ir išdrėnuoti 900 ha. valstiečių žemių. Numatyta išarti pelkynų ir durpynų 70,000 ha., kurių 20,000 ha bus paversta ariama žeme ir 50,000 ha. kultūrinėmis pievomis. Labai aktualus uždavinys yra miškų atauginimas, nes viršnorminiai miškų kirtimai pralenkė jų naturalų prieauglį 6-7 metais. 1941 metais numatyta apsodinti apie 10,000 ha. miško ir nusausinti per 20,000 ha miško. Tarybiniuose durpynuose bus įrengta 500 vietų durpių kasimui rankiniais būdais ir 5 vietose mašinomis. Gamybos programai žemės ūkyje įvykdyti 1941 metais numatoma skirti kapitalinei statybai 17,036,000 litų, remontui 4,400,000 lt. ir melioracijos darbams 3,500,000 litų. Iš viso 24,936,000 litų. Šis žemės ūkio planas 1941 metams dar nėra galutinai detalizuotas, bet jis aiškiai parodo bendrą liniją dideliais šuoliais pakelti Tarybų Lietuvos žemės ūkį."

Prasimanymų Fabrikacija

Stambioms kapitalistinėms valstybėms labai nepatinka, kad kada tarpe imperialistų eina karas, tai tuo laiku Sovietų Sąjunga laikosi kietos taikos politikos ir stovi nuošaliai nuo karo. Jie žino, kad ji stiprėja ir ekonominiai ir militariai. Jie vis nenustoja vilties, kad kaip nors įvėlus ją į karą ir tam griebiasi provokacijų.

Niekados dar sviete nebuvo tiek prasimanymų apie Sovietų užsienio politiką, kaip dabar. Sovietų žinių agentūra Tass veik kas savaitę turi nugińčyti tuos prasimanymus.

Kada Italijos fašistai užpuolė Graikiją, tai buvo mesta į pasaulį neva žinia, būk Sovietų Sąjunga jau prisiuntė į Graikiją 150 naujutėlių bombanešių. Kokį tikslą turėjo tos "žinios" prasimanytojai? Aišku, kad pabloginti reikalus tarpe Italijos ir Sovietų Sąjungos. Jie pirštu rodė Mussoliniui: "Žiūrėk, Sovietai siunčia prie tavo armiją naujus karo orlaivius." TASS tą "žinią" paskelbė grynu išmislu ir provokacija.

Kelios dienos vėliau atėjo neva iš Chinijos žinia, būk Jungtinių Valstijų karo pabūklai, amunicija, ginklai, vežami į Vladivostoką, Sovietų Sąjungos prieplauką, o iš ten Sovietų gelžkeliais ir automobiliniais sunkvežimiais į Chiniją karui prieš Japoniją. Kokį tikslą turėjo tos "žinios" sugalvotojai? Aišku, kad bloginti reikalus tarpe Sovietų Sąjungos ir Japonijos. Sovietai atvirai pareiškė Japonijai, kad jie veda prekybą su Chinijos valdžia, parduoda tą, kas Chinijai reikalinga, nepaisant ar tas naudojama prieš Japoniją ar ne. Bet padaryti ir Vladivostoko prieplauka pristatymo baze yra perdaug. TASS ir tą "žinią" pasmerkė.

Po Naujų Metų bulvarinė spauda garsiai šaukė, būk Stalinas sakė kalbą ir numatė Sovietams pavojų iš greito Vokietijos užpuolimo. Tikslas tos "žinios" ir vėl aiškus. TASS ir tą prasimanymą griežtai pasmerkė. Tokių žinių dažnai pasitaiko bulvarinėj spaudoj apie Sovietų Sąjungos užsienio politiką.

Vokiečiai Naikinę Vakarinį Anglijos Miestą

Anglų Pranešimas:

London. — Anglai pranešė šeštadienį, kad vokiečių orlaiviai degino ir griovė "vieną miestą vakarinėje Anglijoje;" pažeidė keturias ligonines, vienuolyną; labai apardė keturias bažnyčias, visai sudegino vieną mokyklą ir padegė daug paprastų namų. Vokiečių lakūnai iš kulkasvaidžių apšaudę ir žmones gatvėse. Žuvo keturi ugniagesiai ir du kareiviai, begesindami gaisrus.

Gaukite "Laisvei" naujų skaitytojų

Ką Reiškia "Lietuviškos Kilmės" Žmogus

J. Baltrušaitis

Šis straipsnis yra antras apie Amerikos lietuvystę. Pirmasis straipsnis parodė, kad atgaleiviai lietuviai Amerikoje vadinasi jau tik "lietuviškos kilmės piliečiais." Taip jie jau oficiališkai pasiskelbė per saviškį "neesančios". Lietuvos atstovą Žadeikį socialistų, klerikalų ir tautininkų spaudoje, prieš pat Kalėdas (pav., "Vienybėje" tatai įdėta gruodžio 20 d. 1940 m.).

Dabar bepartyviškai, "bepusiškai" pažiūrėkime, kas yra lietuvys, o kas "lietuviškos kilmės" (arba kilties).

1. **Lietuvys—tai žmogus, kurio tėvai buvo lietuviai.** Tai prigimtas lietuvys. Jo kalba nuo gimtos dienos lietuviška. Jis, augdamas tarp lietuvių, pamėgo lietuvių papročius, pasakas, "istorijas" arba padavimus, dainas; pamėgo lietuvių būdą, kuris, bendrai imant, truputį kitoks, negu kitų tautų žmonių, o labai svarbus tautybėje. Visa tai kartu sudėjus, visa tų dalykų suma, kurioje svarbiausiu dalyku yra lietuvių kalba, o antroj vietoj—lietuvių būdas—visa ta suma sudaro tą, ką vadiname lietuvyste. Kas myli, arba gerbia šituos dalykus, tas myli lietuvystę, tas turi teisę vadintis patrijotu. Materialistai buržujai sako, kad patrijotu būti—tai reiškia mylėti lietuvių šalį, Lietuvą su jos turtu. Šalis pirm visko yra tiktai turtas. Tuo turtu žmonės privalo naudotis, kad galėtų gyvuoti. Nepaisant, kaip tat yra svarbu, bet visgi mes pirmoj vietoj mylime ir gerbiame žmogų, o ne turtą. Maža žmonių dalis, turčiai, valdo šalies turtus. Jie patys vadinasi tikrais arba šimtaprocentiniais patrijotais. Didžiuma žmonių,—beturčiai ir mažturčiai,—jiems yra ar tai išgamos, ar kandidatai į išgamas. Mes visai priešingai sakome: šita didžiuma yra tai viskas, ko žmonijai reikia. Iš šitos mūsų didžiumos išauga lietuvystės medis—su šaknimis, kamienu, šakomis ir lapais. Šio medžio stelbėjai su karkvabaliais, kirminais ir kitais grynais gyvenimo materialistais turčiais gali negyvuot, o lietuvių tauta ir lietuvystė gyvuos. Lietuvių didžiuma, ar ji susipratusi lietuviškai politiškai, ar nesusipratusi, yra patrijotiška, nes ji mėgsta savo kalbą, savo istoriją, padavimus, dainas, kultūrą, draugystę; mėgsta viens kito būdą daugiau, negu kitataučių.

Amerikos lietuviai neturi Lietuvos žemės po savo kojomis, bet jie gali būti ir gana gerai yra lietuvių tautos patrijotais. Mes amerikiečiai lietuviai nė negalime prisirišti prie Lietuvos žemės ir jos turtų, kad būtume "patrijotais" buržujų prasme. Ažuot Lietuvos žemės turtų, mes esame arba galime ir privalome būti tąja prasme Amerikos patrijotais. Ir mes mylime-mėgstame Amerikos žemę, miestus, kaimus, ežerus, upes, viską, kur mes dirbdami, turtus šiai šaliai didindami, gauname pragyvenimą. Mes mylime taip pat šios šalies žmones, istoriją, dainas, o kartais ir "džiazą". Mūsų patrijotizmo gyslos tur būt stipresnės, negu buvo tada, kada gyvenom Lietuvoj. Tada mylėjom tik vieną tėvynę, o dabar mylime dvi. Amerika — antra mūsų tėvynė. Mes čionai esame "naturalizuoti piliečiai", oficiališkai kalbant. Ir oficiališkai—mes turime visas teises ir privilegijas būti prigimtais lietuviais. Mes mylime Amerikoje vieną didelį dalyką, ko Lietuvoje nebuvo—visuotiną demokratiją. Tuomi didžiuojamės ir galime pasigirti, kad Amerikoje mylime vieną dalyką, ko Lietuvoj nemylėjome. Lietuvoj buvo vos tik kaimo ir valsčiaus demokratija, baudžiauninkų valdytojų ir carų įkurta. Amerikoj turim visuotiną demokratiją. Kaip tenai kovojom už demokratijos įvedimą, taip čia kovojam už demokratijos išlaikymą, nes jos priešų daug yra.

Demokratija—tai žmonės su teisėmis gyventi laisvai. Pirm visko būkime patrijotais žmonių ir jų laisvių. Toks uždavinys pažangiosios lietuvystės visur, kur mes gyvename ir kur gimėme.

2. **Lietuviškos kilmės žmogus—tai tas, kas turi savo gyslose kiek lietuviško kraujo, bet jau nėra prigimtas lietuvys.**

Tokiu buvo Kasčiuška (Kosciuszko). Jis buvo lietuviškos kilmės lenkas. Tokiu pat, rodos, buvo ir J. I. Kraševskis, kuris gražiai rašė apie lietuvių kalbą, pats ją gerai mokėjo, bet jis mylėjo bajorišką lenkų tautą, jo raštai tokį tikslą turėjo. Adomo Mickevičiaus lietuvystė dar mažesnė buvo: jis mylėjo šalį, kur gimęs; jis rašė ("Pan Tadeusz") ne apie ponų kamuojamą lenkų ar lietuvių liaudį, bet apie ponus ir mažturčius bajorėlius. (Kad Mickevičius vėliau pasidarė liaudies ir darbininkijos išsiliuosavimo draugu, tai tos jo patrijotizmo dalies mūsų lietuviški patrijotai (turtuolių patrijotai) visai nemini).

Amerikoje tokiais vadinas amerikonas kilęs iš lietuvių. Angliškai jisai pats ir kiti sakys: "American of Lithuanian extraction." Tai yra: "lietuviškos kilmės pilietis, amerikonas." Tai reiškia: amerikonas, gimęs iš Amerikoje gimusių lietuvių tėvų.

Jeigu tėvai lietuviai yra ateiviai (kad ir tapę Amer. piliečiais), tai jų vaikas Amerikoj gimęs oficialiai vadinamas: "American of Lithuanian parentage" (ne "extraction"). Paprastoje kalboje tankiausia tokį vadina "American born Lithuanian — Amerikoj gimęs lietuvys." Jis jau yra Amerikos žmogus; jeigu tėvai nepiliečiai, tai jų vaikas bus nepiliečiu iki 21 metų amžiaus. Pilnametis tampa piliečiu, bet vistiek lieka Amerikoj gimusiu lietuviu. Jis, tokiu būdu, yra dviejų tautybių žmogus. Jo vaikai, rodos, jau nėra vadinami "American born Lithuanians," nors jie, žinoma, gali vadintis lietuviais. Ir, turbūt, rastume, pajieškoje, mūsų pažangiajame jaunime labai gražų ratelį jaunuolių, kurių tėvai gimę Amerikoje iš čia atėjusių lietuvių, bet tie jaunuoliai da pusėtinai gerai supranta mūsų lietuvišką pašnekinimą ir vadinasi "American Lithuanians."

Mes, buvusieji ateiviai, tapę Amerikos piliečiais, vadinamės Amerikos lietuviais, kas angliškai tikrai išvertus bus: Lithuanians of America, arba taip pat bus ne prieš tikrenybę, jei sąkysime: American Lithuanians. Mūsų vaikai, angliškuose lietuvių laikraščių skyriuose taip ir vadinasi: American Lithuanians. Taip pat vadinasi ir tie, kurie darbuojasi kartu su mumis lietuviškai kalbančiose draugijose, arba savo draugijose ir kliubuose, arba savo skyriuose prie mūsų draugijų. Jie savo draugijose ir skyriuose kalba angliškai, bet vadinasi Amerikos lietuviais. Taip vadinasi ir jų vaikai, čia darbuodamiesi. Šitie (t. y. mūsų vaikų vaikai) turėtų teisę vadintis "lietuviškos kilmės amerikonais"; bet dar daugelis jų vadinasi Amerikoj gimusiais lietuviais. (..."of Lithuanian parentage," ne "of Lithuanian extraction").

Taigi trečia pažangiųjų lietuvių karta dar vadinasi lietuviais.

O ponas Lietuvos "Atstovas" Žadeikis paskelbė saviškius tautininkus, klerikalus ir socialistus "lietuviškos kilmės laisvais piliečiais," nors jie visi yra lietuviai, atėjusieji iš Lietuvos. Taip, jie lietuviai ateiviai, pasidarę laisvais piliečiais šioje šalyje. Tačiau kokią nelaisvę nori jie padaryti Lietuvoje likusiems broliams, seserims, tėvams ir tėvukams! Jie nori tenai sugrąžinti despotiškiausią turčių valstybinę sistemą—fašizmą. O tos sistemos atstovas p. Žadeikis, nebūdamas laisvu Amerikos piliečiu, juos čia organizuoja prie tokio bjauraus perversmo.

Argi mes lietuviai darbo žmonės galime gerbti tokius savo brolius, kurie sakosi organizuoją, renką pinigus iš lietuvių tokioms spėkoms, kurios turėsiančios sudaužyti Lietuvos žmonių tarybų respubliką? Ar turime tylėti ir nekovoti prieš tokias jų nepatrijotiškas užmačias? Tokia politika yra šlykščiausia viešoji prostitucija! Tautos meilės patriotizmo, lietuvystės grožio čionai nėra nė ženklo. Tas viskas pas juos ištvirkinta. Kol jų broliai turčiai Lietuvoje valdė savo fabrikus, dvarus, ūkius, o su tuo kartu valdė, išnaudojo lietuvius, tolei jie išrodė da šiaip ar taip Lietuvos ir lietuvių tautos patrijotais. Dabar jų "broliai" neteko fabrikų ir dvarų; jie gi patys čia Amerikoje gyvendami neteko Lietuvos meilės, o prieš lietuvių tautą Lietuvoje ruošia kruviną kontr-revoliuciją! Trys fondai tam reikalui yra suorganizuoti.

Jie nėra veidmainiai. Jie ką sako, tą ir daro. Jie jau ir lietuviais nenori vadintis. Jie rodosi, mat, Amerikos reakcionieriams esą geriausi, tikriausi amerikonai, ne lietuviai, tik "lietuviškos kilmės" laisvi piliečiai. Taip, jie laisvi čionai, bet ant jų smegenų auga despotizmo gumbai! Jie rūpinasi, kaip Lietuvoj atsteigti žmonių nelaisvę-fašizmą. Jie stengiasi pagelbėti reakcionieriams nuslopinti Amerikos demokratiją ir įsteigti fašizmą — tą tikrą "foreign ism" Amerikoje.

Amerikoje nori fašizmo tiktai turtingiausi mūsų ponai-bilionieriai bei multimilionieriai. Mūsų lietuviški fašistėliai visi yra mažyčiai biznieriai bei inteligentai ir, ve, kaip bernauja tiems bilionieriams! Laimė, kad yra senų amerikonų, beveik visa vidurinė klesa, daug senatorių, daktarų, rašytojų, menininkų ir darbininkų kovoja už išlaikymą demokratybės. Todėl tie mūsų lietuviški išgamos mažai ką reiškia šiuo laikotarpiu.

Ragina "Taisyt" Darbo Įstatymą Karinėj Pramonėj

Washington. — Admirolas Towers kalbėjo kongresmanų komisijai, kad reikėtų "pataisyt" Walsh-Healey įstatymą. Šis įstatymas nusako, kiek samdytojai būtinai turi mokėt darbininkams valandinės algos darbuose atliekamuose pagal valdžios užsakymus.

Berlin. — Vokiečių vyriausybė svarsto Airijos protestą, kuri sako, kad vokiečių orlaiviai bombardavę Airijos miestus.

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas

Gerb. Redakcija:

Aš girdėjau kalbant poną Tysliavą. Jis sakė, kad Lietuva daugiau neturi savo pinigų, kad yra tik rubliai; kad į Lietuvą tik rusiškomis raidėmis galima rašyti laiškus; kad Lietuvoj žmogaus gyvastis pigesnė už Amerikoj kalakuto gyvastį. Ar tai teisybė?

Prakalbose Buvęs.

Atsakymas

(1) Kas dėl atskirų Lietuvoj pinigų, tai dabar dar yra litai ir rubliai. Litas vertas 90 kapeikų. Bet laikui bėgant bus tik bendri pinigai—rubliai, nes nei ukrainai, nei baltarusiai, nei gruzinai, nei bent kokia kita tarybinė respublika neturi atskirų pinigų. Bendri pinigai yra visoms toms respublikoms, kaip Jungtinėse Valstijose visoms 48 valstijoms yra bendri federaliai pinigai (doleriai).

(2) Į Lietuvą reikia rašyti, kaip ir rašydavote, lotyniškomis raidėmis ir lietuviškai. Meluoja tie, kurie sako, kad laiškus Lietuvon reikia rašyti rusiškomis raidėmis.

(3) Kas dėl to, būk Lietuvoj žmogaus gyvastis esanti labai pigi, tai yra netiesa, grynas prasimanymas. Nepaisant, kiek naujos Lietuvos priešai šaukia apie "šaudymus", iki šiol jie faktais dar negalėjo įrodyti nei vieno sušaudymo. Kuriuos jie paskelbė "sušaudytais," kaip generolus Černių, Vitkauską, Gustaitį, tai visi jie gyvi, sveiki ir savo vietose.

Mes turime tiek pasakyti, kad Sovietų Sąjungoj brangiausiu kapitalu skaito **žmogų**. Ir žmogaus gyvastį labai įvertina. Vaikus prižiūri, kad jie būtų sveiki. Ligotus piliečius valstybė savo lėšomis gydo, kad jie būtų sveiki. Net ir prasikaltėlius neskaito "žuvusiais žmonėmis", bet juos stengiasi pataisyti, perauklėti, kad jie vėl būtų naudingais visuomenei.

VANDENS GARAI—VAISTAS NUO SLOGŲ

Šildomieji pečiai, ypač radiatoriai žiemą nesveikai išdžiovina orą kambariuose; nuo to išdžiūsta žmonių kvėpavimo kanalai, o tada greičiau prikimba žmonėms slogos, kaip atranda daugelis patikimų gydytojų. Taigi, sako, reikia daugiau drėgnumo gyvenamuose kambariuose žiemą.

Padrėkinti orą apšildomuose kambariuose lengvas dalykas. Tam yra pigių skardinių, blekinių, dešimtukinėse krautuvėse ir geležinių daiktų parduotuvėse. Pripilkite jas vandens ir pakabinkite ant kiekvieno radiatoriaus bei pečiaus. Galima tam pavartoti ir kitus vandens pripiltus indus. O šildamas vanduo duos garo ir drėkins orą.

Atsimename, jog pirm tikrai prasidedant slogoms, išdžiūsta nosies šnervės. Tai laikas įkvėpuot garų, kad ir iš verdančio vandens puodo.

Kartą jau apsirgus slogomis, vanduo irgi bus geriausia pagalba. Visų pirma tai karšta maudynė, o maudykloje pagulėt 20 iki 30 minučių ir pakvėpuot pilnu vandens garų oru. Pastebėsite, jog tuomet atsiliuosuoja nosies priskretimai; jos gleivėtos plėvelės suminkštėja, daugiau į jas kraujo priplaukia, ir prasideda bėgimas iš nosies.

Po tokios maudynės reikia greitai sausai nusišluostys, nusitrint rankšluosčiu; paskui tuojau šokt į lovą ir gana šiltai apsiklot, kad toliau palaikyt lengvą prakaitavimą, kuris prasidėjo besimaudant.

O kai slogininkas guli lovoj, turėtų būt ant pečiaus užkaistas vandens puodas, kad jo garavimas palaikytų reikiamą drėgnumą ore.

N. M.

Kalbos Supratimas Tik Žiūrint į Lūpas

Kurti nebyliai iki šiol daugiausia mokinami pirštais susikalbėt, darant tam tikrus ženklus-raides.

Dabar Estelle Samuelson'aitė, sekretorė New Yorko Sąjungos Neprigirdintiems, sako, kad geriau kurčius nebylius mokint susikalbėt judėjimais lūpų. Nors jie negali žodžių ištart, bet galima juos išmokint daryt tokius lūpų judėjimus, kokius atlieka normalūs žmonės balsiai skaitydami ar šiaip tardami įvairius žodžius. Tada nebyliai arba tik apkurtę žmonės supras ir kitų kalbą, vien tik žiūrėdami į jų lūpas.

Minima įstaiga (New York League for the Hard of Hearing) palaiko tam tikslui mokyklą.

Praeitą savaitę į jos klasę buvo atvesta aktorė Helena Craig, kuri teatre vaidina kurčios nebylės rolę. Aktorė kalbėjo atydžiai tardama žodžius. Nei vienas mokinys klasėje negirdėjo, ką ji kalba. Bet jie, tėmydami tik jos lūpų judėjimus, viską gerai suprato ir net nurašė aktorės žodžius.

Verčia Profesionalus Išduot Žmonių Sekretus

Norvegijos valdžia, vieš-pataujama nazių, išleido įsakymą, kad gydytojai, advokatai, protestonų ir katalikų kunigai turi išduot vyriausybei savo kostumerių paslaptis. O kurie, nazių valdininkų klausinėjami, slėps žmonių sekretus, tie bus baudžiami mėnesiu kalėjimo.

NAUJA INFLUENZOS EPIDEMIJA

Texas valstijoj praeitą savaitę susirgo influenza dar 32,983 žmonės, viso iki šiol jau 50,983; tai daugiau negu bet kada per 20 metų.

Pora Pavyzdžių iš Sovietų Statybos

Maskva. — Pernai šiame mieste pastatyta tiek naujų apartmentinių namų, kad juose yra milionas ir 137 tūkstančiai ketvirtainių pėdų vietos žmonėms gyventi.

1940 metais, be kitko, užbaigtas Maskvoj Centralinis Raudonosios Armijos Teatras, kuriame įrengta didi Čaikovskio Koncertų Svetainė, 12 mokyklų, 49 auklėtuvės kūdikiams, daugelis ligoninių, klinikų ir eilė pradinių klasių vaikams.

Sovietinėj Ukrainoj per metus įtaisyta 40 stočių traktoriams ir mašinoms žemdirbystei.

Desėtkai tūkstančių kolektyvių farmerių Sovietiniame Tadžike ir Uzbeke savo darbu pernai pravedė kanalus, kurių vanduo aplaisto 62 tūkstančius ketvirtainių akrų žemės ir daro ją derlingą. O pirmiaus tai buvo bergždi, saulės nusvilinti dykumų plotai.

Ir Šuva Skęsdamas Griebiasi už "Šiaudo"

Memphis, Tennessee. — Išėjo J. B. Buchananas su lavintu šunim Macku į krūmus paukščių medžiot. Po kiek laiko, išgirdo šunį graudžiai lojant ir pagaliau rado jį įkritusį į gilų apleistą šulinį. Šuva buvo pailsęs ir jau vos tik neskendo. Kas tad daryt? Buchananas nusimovė kelines, nusivilko švarką ir marškinius; ant greitųjų surišo tuos drabužius ilgiausiais jų galais ir nuleido į šulinį. Šoko šuva aukštyn griebt dantimis nuleistą kelinės "koją," bet nedašoko, vėl dribo vandenin ir dar graudžiau sulojo. O jo šeimininkas drąsina: "Nepasiduok, Mack! Smarkiau! Griebk, kabinkis!" Tad šunelis dar kartą pasispyrė taip, kad pasiekė kelines, drūčiai įsikando į jas ir taip buvo ištrauktas viršun.

Žmonių Taisymo "Dirbtuvė" Sovietų Sąjungoje

Pasaulyje yra viena garsiausia operacijų darymo klinika, kuri vadinama "žmonių taisymo dirbtuve." Ta klinika yra Rostove prie Dono upės, Sovietų Sąjungoje. Jos galva tai profesorius N. I. Bogoraz, kuriam Sovietų vyriausybė suteikė vardą "Garbingas Mokslo Darbininkas," už jo nuopelnus gydymo moksle. Tai senas, 65 metų amžiaus mokslininkas, daug nukentėjęs nuo carų valdžios už dalyvavimą judėjime prieš carizmą.

"Svarbiausias mūsų darbas šioje klinikoje," sako profesorius Bogoraz, "tai atitaisyt vėžio sugadintus sąnarius. Tokiuose atsitikimuose kiti paprastai nupjauna ranką bei koją, bet mums pavyksta išvengti nupjovimų.

"Daugumoje atvejų vėžys paskiausiai kliudo kraujo sudynus ir nervus. Mes, todėl, išskiriame kitus, vėžio paliestus kūno audinius, išpjauname nesveikąją dalį, saugodami nervus ir kraujagysles; susiuvame sveikuosius audinius, ir taip jie sugyja. Po operacijos, kūno narys būna kiek trumpesnis, bet jis jau gali veikti."

KOJOS PAILGINIMAS

Štai žmogus, kurio viena koja trumpesnė už kitą. Taip galėjo būt dėl kokios ligos ar nelaimingo atsitikimo. Bet žmogus, ypač jaunas, nenori visą amžių šlubuot arba vaikščiot su kriukiu. Kaip gi čia jam pailginus trumpąją koją? Profesorius Bogoraz pailgins jam tą koją, ir ve kaip:

Saugodamas raumenis, nervus ir kraujo sudynus, Bogoraz įžulniai (įžambiai) supjausto šlaunikaulį į reikalingą skaičių gabalų; paskui ištempia koją, kartu ir supjaustytą šlauniąkaulį, bet ištempia tiek, kad suglaudus įžulniai perpjautus kaulo gabalus, susisiektų dalys jų galų. Tuomet jos suglaudžiamos ir sutvirtinamos. Kad kaulo dalys iš naujo suaugtų kaip galint tiesiau, per jas yra perveriama plieninė varpstelė. Visa koja būna tam tikru svoriu palaikoma ištempta per apie 40 dienų. Tiek laiko paprastai užtenka kaulo gabalams krūvon susimegst ir sugyt, kad žmogus jau galėtų vaikščiot.

Šitaip koja pailginama net puspenkto colio. Jeigu vienos operacijos neužtenka, tai po pirmam sugijimui daroma kita operacija, kol trumpoji koja susilygina su ilgesniąja, normale kinti ligšioliniais savo pasiekimais. Jie nuolat darkoja.

Ši operacija galima būtų paaiškinti tokiu pavyzdžiu. Paimate apvalų pagaliuką; įžambiai jį supjaustote taip, kad perpjovimai yra pusiau apvalainiai, sakysime, panašaus pavidalo, kaip gulsčias ant popieros apibrėžtas kiaušinis. Pagaliuko gabalus per perpjovimus galima taip daiktan sudėt, kad įžulnieji galai tik iki pusės susisiektų; tuos susisiekimus galima suklijuot arba sukalt; tai ir išeis pailgintas pagaliukas. Per tokius sudūrimus pagaliukas bus silpnesnis.

Bet kaulas nėra pagaliukas. Pas žmogų, kuriam daroma operacija, kaulas yra gyva medžiaga; jo prakeisti kaulo gabalų galai susineria ir drūčiai suauga ir sustorėja.

NELAIMĖ NESULAIKĖ PROF. BOGORAZO NUO MOKSLO DARBŲ

"Šią operaciją aš laikau labai naudinga," sako profesorius Bogoraz: "Mūsų sovietiniai jaunuoliai myli sportus; jie taipgi nori dalyvaut visame socialistinės kūrybos veikime. Įsivaizduokite, ką tai reikštų šiaip sveikam jaunuoliui praleist visą savo amžių ant kriukių."

Profesorius Bogoraz asmeniškai tą jaučia. Jis pats neteko abiejų kojų 20 metų atgal. Tai buvo 1920 metais, pilietinio karo laiku. Raudonoji Armija buvo ką tik užėmus Rostovą, ir miestas persipildė sužeistais kariais. Prof. Bogoraz skubėjo į Raudonosios Armijos ligoninę; beskubėdamas pargriuvo, ir gatvekaris nupjovė jam abidvi kojas. Bet ši nelaimė nesuturėjo jį nuo tolesnių mokslo darbų.

Po šešių mėnesių prof. Bogoraz dirbtinėmis kojomis atėjo į susirinkimą Rostovo gydytojų draugijos ir perskaitė savo raštą, "Kaip daryt operaciją blauzdikauliui." Jis ir gijimo laiką panaudojo moksliniams tyrinėjimams.

Amerikonė Janette Weaver, atsilankius į prof. Bogorazo vadovaujamą kliniką, pati matė jau normaliai vaikščiojant tokius jaunuolius, kurių viena koja pirmiaus buvo trumpesnė iš priežasties kūdikių paralyžiaus. Per operaciją trumpoji koja tapo sulyginta su ilgąja.

Ta amerikonė ten matė ir kitokių įdomių operacijų:

Štai mergina, kurios veidas labai sugadintas smarkiu apdegimu. Per operaciją pataiso jai veidą šitokiu būdu. Paima sveikos odos nuo kitos kūno dalies ir prigydo prie veido. Po to jis jau gerai atrodo.

Kokie tai skauduliai sunaikino žmogui nosį ir lūpas. Ši "žmonių taisymo dirbtuvė" paima medžiagos iš kitų jo kūno dalių ir subudavoja ir prigydo jam naujas lūpas ir nosį.

Ana, kūdikis gimė tik su viena ausia, o kitos ausies tik skylutė. Tad jam iš gyvos žmogaus medžiagos padirbama ir prigydoma antra ausis.

Per nelaimingą įvykį ar karo lauke suardyti vyrui lyties organai; tai profesorius Bogoraz su savo pagalbininkais atitaisys ir šiuos organus. Jei reikės, jie persodins taip sužeistam ir lyties liaukas.

Bet profesorius Bogoraz ir jo štabas dar nepatenkinti buojasi, ieškodami naujų būdų vis drąsesnėms operacijoms.

JO STUDENTAI

Prof. Bogoraz didžiuojasi savo pagalbininkais-studentais; o tarp tų jo studentų yra 10 profesorių, 60 kitų mokslo darbuotojų ir 500 jau gerai išsilavinusių chirurgų, operacijų darytojų.

"Mes atmetame nuo seniai įsigyvenusius medicinoje papročius," sako profesorius Bogoraz: "Mes nelaikome žinojimo tik patys sau, bet mes mokiname jaunus gydytojus ir mokslininkus, ir mes jaučiamės laimingi, kai jaunieji mūsų mokslininkai išvysto naujus būdus bei mintis, kaip atsteigt žmonėms sveikatą."

Prof. Bogoraz su savo padėjėjais kas metai padaro apie 1,200 operacijų; be to, jų klinikoje nuolat gydosi dar apie 1,500 žmonių nuo įvairių ligų bei nesveikumų.

Ta klinika gauna šimtus laiškų nuo žmonių iš visų pasaulio kampų, kad priimtų juos gydytis.

BOGORAZ—MEDIKAS, REVOLIUCIONIERIUS

N. I. Bogoraz baigė Karinę Medicinos Akademiją Petrapilyj 1896 metais. Tapęs gydytoju, jis dalyvavo revoliuciniame judėjime prieš Rusijos carų valdžią. Dėl to buvo kelis kartus areštuotas. Išėjęs iš kalėjimo, jis vis metėsi į mokslinį darbą ir kartu vedė revoliucinę propagandą tarp darbininkų. Tulą laiką jis buvo ištremtas ir gyveno policijos priežiūroj. Dėl persekiojimų iš valdžios pusės, jis buvo priverstas dažnai bėgt iš vieno miesto į kitą, ir tik 1906 metais gavo progą pastoviau apsigyventi kaip vyriausias gydytojas Tomsko ligoninės.

1914 metais Bogoraz buvo chirurgijos profesorius Varšavos Universitete. Laike pasaulinio karo jis persikraustė į Rostovą prie Dono upės ir tapo kliniškos chirurgijos profesorium Medicinos Institute. Teh jis ir iki šiol darbuojasi.

Laimėjus socialistinei revoliucijai, Sovietų vyriausybė visais būdais rėmė prof. Bogorazo gydytojiškai-mokslinius darbus; skyrė jam pinigų geriausiems operacijų įrankiams ir sudarė tinkamiausias sąlygas jam veikti toje srityje.

Kaipo žmogus, prof. Bogoraz yra draugiško ir linksmo būdo. Atėjęs pas ligonius į kliniką, jis kiekvienam nusišypso arba juokelį pasako. Visi ligoniai laukia jo ateinant ir kiekvienas įsitikinęs, jog niekas pasaulyje jam geriau nepatarnautų kaip profesorius Bogoraz.

—N. M.

AR ŠIKŠNOSPARNIS MATO TAMSOJE?

Iki šiol vieni spėliojo, kad šikšnosparnis visiškoje tamsoje mato; kiti abejojo. Šį klausimą dabar išsprendė bandymais Harvardo Universiteto profesoriai Robertas Galambos ir Donaldas R. Griffin. Jiedu atrado, jog tamsoje šikšnosparnis lėkdamas vadovaujasi **ne regėjimu, bet klausa.**

Skrisdamas šikšnosparnis išduoda labai aukštus riksmus, darančius apie 50 tūkstančių virpėjimų per sekundą. O geros žmonių ausys visai negirdi aukštesnių garsų kaip 20 tūkstančių virpėjimų per sekundą. Todėl šikšnosparnio riksmai žmonėms visai negirdimi; ir tik dabar Harvardo mokslininkai užrekordavo radio prietaisais tuos šikšnosparnių riksmus. O jie "skamba" panašiai kaip tolimo kulvasvaidžio tratėjimas. Vidutiniai šikšnosparnis rikteli 25 kartus per sekundą atvirame ore, kur nėra jam kliūčių, o kai pasitaiko skerspainių, šikšnosparnis surinka iki 50 sykių per sekundą.

Tie jo riksmai atsimuša nuo daiktų atgal jam į ausis kaip atbalsiai; **tai šikšnosparnis pagal tuos atbalsius tamsoje ir skrenda,** kad neužkliūtų už kokio daikto.

Profesoriai Galambos ir Griffin užrišo šikšnosparniams snukučius ir ausis; prikabino kambariuose po lubomis vielų, ir visiškoje tamsoje paleido šikšnosparnius skraidyti. Čia šikšnosparniai lėkdami kliuvo už vielų, daužėsi į sienas ir krito žemyn, kaip visiški bejėgiai. O kada nuėmė aprišalus nuo šikšnosparnių ausų ir snukučių, jie tamsoj skraidydami tuose pačiuose kambariuose, puikiai išvengė skerspainių ir neatsimušė į sienas.

Kai jiem buvo užrištos tiktai ausys arba tiktai snukučiai, tai šikšnosparniai, lygiai painiojosi tamsoj, atsimušdami į sienas bei kitas kliūtis.

Bet kai buvo užrištos akys, šikšnosparniai lygiai mitriai ir gabiai lakstė visiškai tamsiuose kambariuose, be jokio skirtumo, kaip ir su atdaromis akimis. — J. C.

Gyventojų Surašinėtojai ir Bedarbiai

Valdiški gyventojų surašinėtojai pernai kovo mėnesį rado Jungtinėse Valstijose 5,110,270 visiškų bedarbių virš 14 metų amžiaus. Tuo tarpu pašalpiniuose darbuose buvo 2,380,062 žmonės; tai sudėjus krūvon būtų 7,490,332 asmenys be reguliario darbo. Bet surašinėtojai daugelio žmonių "nerado namie." Tad bedarbių skaičius didesnis, negu jie surašė.

CIO unijų centras teigia, jog šioj šalyj dar tebėra apie 9,000,000 bedarbių. Darbo Federacija spėja, kad jų esą apie 8 mil.

Pagal valdiškus skaitmenis, kiekvienam desėtkui galinčių ir norinčių dirbt dabar atsieina vienas bedarbis visiškai negaunąs jokio darbo, nei privatinio nei viešai-pašalpinio.

1940 metais užpatentuota Washingtone 42,248 nauji išradimai.

Amerikoniški Orlaiviai Jau Viršija Angliškus

Washington. — Iš Anglijos sugrįžę, amerikiniai karo tėmytojai sako, kad nauji greitieji Amerikos orlaiviai turi daugiau šaudymo jėgos už panašius Anglijos orlaivius. Senesnieji pasiųsti Anglijai kariniai Amerikos orlaiviai buvo silpnesni už anglų orlaivius.

Amerikos astronomai 1940 metais aiškiau negu bet kada pasisakė, jog, matomai, nėra jokios gyvybės ant Marso ir kitų saulės planetų, apart žemės.

London, saus. 8.—Praeitą savaitę anglai negavo pirkt nei po svarą mėsos visai savaitei.

Skirtumas Vokiečių ir Anglų Bombardavimų

"Raudonoji Žvaigždė," Sovietų armijos laikraštis, rašo, kad vokiečių orlaiviai šimtais iš sykio bombarduoja Anglijos miestus, naikindami juos abelnai. Anglai turi mažiau orlaivių ir lakūnų; todėl jie mažesniais būriais bombarduoja Vokietiją ir taiko į fabrikus, priešplaukas ir šiaip kariniai svarbius pastatus.

Degindami ir griaudami anglų miestus abelnai, vokiečiai suardo daug darbininkų gyvenamųjų namų, krikdo žmonių darbą ir anglų gamybą bendrai. Tuomi vokiečių orlaiviai, anot "Raudonosios Žvaigždės," labiau pakerta anglų pramonę-ūkį, negu anglai vokiečių,—nors Anglijos orlaiviai taipgi daro didžiulių nuostolių Vokietijai.

"Raudonoji Žvaigždė" numato dar ilgą karą tarp vokiečių ir anglų.

Sako, Amerikos Orlaivių Inžinai Geriausi

Associated Press teigia, kad Amerikos United Orlaivių korporacija stato geriausius orlaiviams inžinus pasaulyj. Jie išvysto po 1850 arklių jėgų ir traukia lėktuvą daugiau kaip 400 mylių per valandą. Kiekvienas svaras inžino duoda vieno arklio jėgą.

New Yorko ir New Jersey valstijose veikia įstatymai baust kalėjimu ir piniginiai tuos, kurie niekina bei kursto vieną tautą prieš kitą.

Washington. — Viso iki šiol Jungtinėse Valstijose yra išduota 2,227,417 patentų įvairiem išradimam.

---As I Was Saying...

J. Stenot.

The Lithuanian Daily Newspaper, "Laisvė."

The shareholder's convention of the Lithuanian Daily "Laisve," we hear, will be held in Brooklyn on January 26.

At first glance this may not be of much interest to the average young Lith-American, but a second thought may make him change his mind.

We are not living in quiet times. Each day brings out another bomb that blows up some sacred and traditional thing we have thought will be with us for all time. Things change quickly, and surprising things do happen.

The world is at war. America, while not officially at war, is involved to a great extent. There are people in America, who pretend to love it, that are seeking to immerse us still further in the blood bath. They have one favorite way of doing it.

This is the road they are taking: smash the resistance of the people, overwhelm them with propaganda. Tell a lie often enough and sooner or later somebody is bound to believe it.

In the effort to make the people believe that this war is being fought for democracy —every effort possible will be made and is being made—to smash democracy in the United States.

For it is only in a democracy that one can tell the truth. 'And when democracy goes—the lights of truth and knowledge go blinking.

There is one way of smashing democracy and thus helping the U. S. to get into the war: Divide the people. Divide and conquer.

When one man is afraid to speak to another—when one chooses to keep his mouth tightly shut because of fear—then the people shall not be able to get together and ask questions. They shall not be able to demand the truth, and to demand that the ship of state get off the road leading to hell.

The newspapers are the voice of the people. Through their newspapers people can find out what is going on in the world—and, what is most important of all, find out the reasons for certain things.

In its small way, the Lithuanian Daily Laisve is trying to do these things, to let the people know what is going on in the world and why.

"Laisvė" is a small voice in the nation's life, but it is not too insignificant to be overlooked by reactionaries and gain-seekers.

Each Lith-American must realize that especially in times like these, the importance of a free newspaper as "Laisvė" is doubled and trebled.

It is a voice that tries to find the truth in the barrage of propaganda around us. It is a voice whose free speech must not be stilled.

We hope that in the convention to come there will be an appreciable amount of young people present who realize the importance and necessity of facing many of the problems faced by this paper.

Propaganda Among Liths.

The best Lithuanian is also a loyal American — for at heart he has the interests of his adopted land and the land in which his children were born.

This patriotism is not a thing that is like a coat—taken on and off to suit the situation. One might say it is something deeper—for his patriotism is not measured by flag-waving and patriotic blurbs ostentatiously made. His patriotism is measured by his desire that this country and its people live in peace and enjoy the blessings of democracy.

Unfortunately, and every Lith-American will sadly admit this, there are groups among us Lithuanians in America whose so-called "patriotism" is very much exceeded by the lively hatred they bear those who are now leading the new government in Lithuania.

Their hatred expresses itself in ways that are both inimical and foreign to the spirit of American democracy. When certain groups stoop to anti-semitism, race hatred and vicious propaganda, it is time to question not only their ability to tell the truth, but their right to speak in the name of thousands of Lith-Americans in this country.

For some time we have known this situation to exist, but it was only known and rarely brought out in the open. For some reason or other most people have been rather reluctant to point the finger at "outstanding" and "prominent" Lithuanian newspapers and organizations.

Happily enough, part of the job of exposing reactionary groups and forces within us has been done by Frank Stulgis in a number of articles he has written in the Tiesa English Section. They are entitled "Nazi Activities Among Liths Exposed."

We heartily recommend them to each Lith-American.

LAISVĖ YOUTH SECTION

Sections of the British People and Soldiers Endorse People's Convention

LONDON. — With the approach of the date for the meeting of the great Peoples Convention — to be held now in London and not in Manchester — there is a continuous stream of demands for delegates' credentials and resolutions of support coming in.

Support for the Convention is extending to the widest circles of the population. Thus, for instance, a meeting of clergymen from the most heavily bombed areas of London, after listening to a speech by D. N. Pritt, adopted the following resolution:

"This meeting of London clergymen, having regard to the urgency of the struggle to release the people of this country from the toils of war and poverty, endorses the calling of a Peoples' Convention."

Fifteen thousand workers from a big government building job in North Staffs have elected seven delegates through their Works Committee. At the same time, shop stewards, leading trade unionists and Labor Party men and women are among the signatories to the call for the North Staffs Convention Rally in Hanley Town Hall on January 5th.

The Appeal states: "The old order is going down in blood and tears. Now is the time for the people to take their fate in their own hands, to unite to defend the lives and livelihood of the people and to build the international brotherhood of the working people as the only way forward to a stable peace."

During the past week over 30 organizations have elected delegates, including 12 trade union branches, 4 women's organizations and the Rhonda Women's Protection Committee, representing every women's organization in Rhonda; two University societies, 3 medical organizations and a number of Labor Party and Cooperative Guild Councils and Branches.

It is also reported that an entire barracks "somewhere in England" and part of a town were very thoroughly chalked by the troops with the slogans of the People's Convention. The greater part of the men in the unit in question, after a number of serious discussions concluded that they were all of them 100 percent in favor of the People' Convention and its six points. An agreement was reached for the formation of two chalking squads and with the customary efficiency of the British Army, the slogan "Support the People's Convention — Elect Delegates for January 12th" met the eyes of the soldiers and all other citizens all around the barracks and town.

Aidbalsiai In Concert Sun.

BROOKLYN, N. Y. — Only two more days left, before the Aidbalsiai hold their concert under the direction of Bunni Shellan (Sukackas). The concert and dance will be held Sunday, January 12 at Laisve Hall. The concert will begin at 6:30 p. m.

After several weeks of strenuous rehearsing we are ready to appear and show our stuff. The boys have had secret rehearsals with Bunni and so have the girls.

There will be duets, solos, quartets (men and women). Wait until you hear the men's quartet sing "Laukas-Laukelis" by Knipper and the girls sing "Plaukė sau Laivelis" by Šimkus.

You have heard the Aidbalsiai sing one or two songs at affairs but at the concert you will hear more and new songs.

So reserve the date, January 12. There will be dancing to George Kazakevich's orchestra and refreshments. Admission 40c.

—M. Aid Balsette.

BEHIND THE TEN PINS

by A. Pinsmith

Official Metro League Bowling Averages

Name	Team	Games	Aver.
J. Blass,	Brooklyn	12	184
J. Stensler,	Newark	9	175
W. Skeets,	Newark	9	174
J. Jacobs,	Bayonne	6	172
A. Dobinis,	Brooklyn	12	170
S. Raduses,	Bay.	4	163
W. Obe,	Bay.	6	158
W. Paulauskas,	Bay.	5	157
T. Navikas,	Brooklyn	12	155
W. Songaila,	Newark	9	154
J. Janul,	Maspeth	9	152
L. Dobinis,	Newark	9	151
N. August,	Bay.	6	149
B. Zukauskas,	Newark	8	149
A. Senken,	Maspeth	5	147
B. Bastis,	Brooklyn	11	146
Warsackas,	Bay.	2	144
J. Szablow,	Bay.	1	144
J. Stirbis,	Maspeth	5	142
A. Purvenas,	Brooklyn	12	141
F. Sibol,	Maspeth	9	141
G. Kaye,	Brooklyn	1	127
J. Kaulinis,	Maspeth	9	125
V. Urchikas,	Maspeth	8	113
J. Zalesky,	Bay.	1	91

This Sunday's Games:—

Maspeth versus Newark at Newark.

Brooklyn versus Bayonne at Schumacher's Alleys (Myrtle and Broadway) in B'klyn. Game at 2:30 p. m.

Oddities in the League:—

Members of the B'klyn Bowling Team are ALL LDS **insurance members.** **Sports Comm.**

During a party which he attended in order to get more material for his column, Mike O'Phone picked up a telephone receiver too quickly. His column "THE LOUD SPEAKER" was therefore too late for this issue, but will appear in the next—Tuesday's.

Crop Failure Brings Tragedy

WASHINGTON. — A million and a half ragged and hungry farmers are starving in three "Deep South" states in the wake of a disastrous crop failure.

The calamity of suffering families in Mississippi, Alabama and Louisiana was revealed by the U.S. Department of Agriculture.

Relief food is being given to the 1,500,000 persons but many are still short of enough food, the department said.

Million Songs Quiet on Radio

NEW YORK, Jan. — Some 4,500,000 songs and other musical compositions, including the most popular hits by Negro and white Americans and by foreign composers, disappeared from many of the nation's radio stations this week when the National Ass'n of Broadcasters refused to renew its contract with the American Society of Composers, Authors, and Publishers.

The L. D. S. Is On the March.

DETROIT, Mich. — Beware of the avalanche, that is the by-word in the "Motor City". Making a spectacular flourish for fame, the sleepy Br. 208 has awakened with a rumble.

A newly formed LDS bowling league has drawn quite an attendance. Making its debut two weeks ago it last had a total of 35 bowlers. To the people who are interested in joining the gang in a little fun; know ye the following.—bowling is on Sat. evenings starting 7 p. m. sharp, at Fort & Boulevard Recreation located at Fort and Vinewood. The people who did not bowl last Saturday are asked to call Joe Adams so that he could make reservations, Tel. VI. 2-0178 call evenings or Sat. to 6 p. m.

Taking a look one can visualize what a time they're in for at the LDS Social this Saturday Eve, or didn't you know about it? My, my, it's about time someone dropped a few words as to what it's all about.

The branch is introducnig a novel form of entertainment, a Box Social. Many members do not know what it is all about. Well, the ladies have a chance to show how good they are in fixing up a tasty as well as attractive lunch for the opposite sex. Now the idea is to pack a lunch for two and bring it down to be auctioned off at the Social. Now is the opportunity for the gals to show their stuff.

Plans have been made to have dancing after lunch. The branch not having a name, a prize has been offered for a name that they will adopt. If you have a name in mind that you can submit bring it down for it may win a prize. A prize will also be given for the box which has the highest bid for it. Now don't forget to come to this grand party, we'll be expecting you.

Just a little prattle about what happened at the Xmas party given by the branch. Quite a crowd assembled to enjoy themselves but alas Ray Lyben happened to be there so to work you go says he, so the ones that were there had to dive in and finish up some work on the calendars. After that you should have seen the gang go to town on the pot luck lunch and the beer. Edward Drutchas had his P. A. system down so we had dancing to the music of all the popular orchestras in this country. Everybody had a good time and went home happy. Compliments are in order to the people that made the affair possible. —Nosey.

Introducing Lyros Exec.

BALTIMORE, Md. — The Lyros Chorus of our city recently held elections for new officers and is now planning to get a new director who could be capable of leading and teaching the Lithuanian singers of the chorus.

In spite of the difficulty of getting a new teacher we had the election of new officers. Before introducing them I want to say something about the old officers who completed the successful year of 1940. Chorus President Deltuva has done most of the work of the chorus. He's always had the hardest job in the preparation for any entertainment event. He has attended all chorus rehearsals in spite of the fact that he lives quite a distance from the city and is a very busy man. He's always had the chorus' interests at heart.

Our secretary, Anna Kuchauskas, has done her utmost in doing two jobs at one time. She is one of our most dependable and brilliant Lithuanian secretaries and the chorus is proud to have her. I hope that future secretaries will do at least half of the work that she has accomplished.

A. Žemaitis has been ambitiously working for the good of the chorus. He has done his best in getting new members and working for the chorus' benefit.

Our blondie and J. Jasaitis have always got along like two good troupers—they never disagreed on the books. Blondie Virginia Lekewise is the chorus financial secretary and Jasaitis our treasurer.

For all the rest who had worked for the chorus in 1940 I sincerely say "Thanks!"

And now for the 1941 list of elected officers and committees.

A. Žemaitis, President; Jonas Jasaitis, Treasurer; V. Jekevičiutė, financial secretary Aida Balsiutė, secretary.

Song Committee: A. Žemaitis, Mrs. Jacobs, P. Paserskis.

Correspondent Comm.: Charles Jacobs and Ida Balses.

Entertainment Committee: A. Žemaitis, Juškauskienė and Meškis.

We'll be seeing you all!

—Ida Balses.

Sour Notes and HAPPY MOMENTS

—By Charles Kwarren—

The two conventional reasons for celebrating and having a riotous time — Christmas and New Year— are gone, in case this item finds you still celebrating, but the memory (or that empty 'feeling) still lingers on... But don't let this lemonized note make you melancholy — there are many other good excuses for celebration. There is your birthday, your girl friend or wife's birthday, the birth of twins, your mother-in-law's funeral or some other such happy occasion. So there .

● CONVULSIVE SANTA

Dec. 23—Two stores around Union Square had full-size Santa Clauses set up in their windows. They were equipped with a mechanism that produced the motions of a person in a fit of laughter. The sound attachment went: "Merry Christmas. Ha, ha, ha! Oh, ho, ho!"

We were just trying to figure out what the twelfth letter they were laughing about, when a man at our elbow said, "Buddy, can you spare a dime for coffee and buns? I haven't eaten today, yet." We gave the dime and watched him hurry into the nearest restaurant. It was pretty cold, but he didn't have an overcoat.

There were many others like him huddled in little groups on the Square park looking languidly at the hurrying Christmas shoppers. Some were probably hoping; others might have remembered the time when they had jobs and were part of that rushing mob buying gifts, necessities and toys, but, now, just wishing...

The guffaws of the papier-mache Santa Claus were symbolic of the kind of Christmas (or any other holiday) they can enjoy.

"Merry Christmas, brother. Oh, ho, ho! Ha, ha!"

● BLOW, GABRIEL, BLOW!

Peter Sholl, "Laisve's" technical expert, swung right into the Yuletide Spirit (whatever that is) by embellishing the paper's ads with Christmas borders during the holidays.

If the various advertisers took the hint, he has probably received a wrist watch from a jeweler, a bottle of joy-juice from a liquor store and a cumbersome surprise package from an undertaker!

● SAD NEWS

On Dec. 30th I received a card from Anthony Budrecki of Elizabeth, N. J., wishing me a Happy New Year. We went to school together and he was one of two friends born on the same day as yours truly. We three used to get together to celebrate our birthdays and if conditions did not permit such a reunion, we at least exchanged greeting cards. Now, news has reached us that Anthony was killed in an automobile accident on New Year's eve.

Condolences seem to be empty of meaning at a time like this, but that is the only thing that a friend can offer to a sorrowing family. We two will certainly miss him at our next birthday...

● PLUCK ME A TULIP, GRANDPA

The so-called cream of New York's sassiety recently gave a ball at the Astor Hotel to raise funds for England. It was a noble gesture on the part of these "patriots" who are living in a land of plenty—plenty of starving.

Just to show what base methods were used to get donations, they had Gipsy Rose Lee, the strip teaser, attired in a sheer skin-tight lace "costume" with five and ten dollar stars pinned on the strategic parts of her broad anatomy. According to a picture in "Life" (Jan. 6) there was a special concentration of ten dollar stars around her crotch. As they were taken off, more and more of her anatomy came into view, if that's something.

I bet many a bald-headed gent felt the need of aid to England by plucking off a ten dollar star...

● EL OH VE EE

Jan. 4—Having arrived at the stage where a stork would sweat down to his very marrow trying to hoist me to the top of a chimney, I figured that my morals would not be too severely stunned if I went to see a movie that reputedly had had shocking scenes. So forthwith I strode to purchase a ticket for "Ecstasy.'

I presume your morals are past the Elizabethan stage, too, so I 'll attempt to give you a brief review of the film.

Before the picture started, there was an announcement made from the screen to the effect that some scenes would have double meanings which the audience would have to figure out for itself and since there was to be very little dialogue, the audience should concentrate on the facial expressions of the actors and put appropriate words in their mouths. Being a man of the world, like most of us, I smiled inwardly and waited for the picture to begin.

The whole film revolves around a restless female who wanted plenty of love. In the opening scene, her father, a wasted old boy, admitted that he had the same trouble with her mother. I pitied the poor bloke.

There was a wealthy middle-aged man who wanted our heroine's hand in marriage. In a manner of courting, he took her to cafes on several occasions. While the music was playing and the girl gazed longingly at her fiance, the guy sat calmly reading a newspaper. This scene tickled me.

Despite her complaints about the disparity in ages and lack of the all-important love, the father persuaded her to marry the wealthy gent, saying that security comes first and love follows. So they were hitched.

Their first night together was without incident. While she roamed around the bedroom expectantly waiting for the groom, the guy dressed off in the living room, put on pajamas and calmly proceeded to fall asleep in a chair. It's a good trick, if you can do it. I thought. It seems that the gent had more serious pursuits than merely devoting his life trying to satiate the unholy cravings of a nymphomaniac. This was too much for our torrid heroine, so she ups and goes back to papa. In answer to his question, the girl replied that nothing had happened. But many things were happening to one guy in the audience and it wasn't the fellow in front of me, either. I began to grind my nether crowns and bridges and let the froth fall where it may. But, let's go back to our anguished heroine. Soon enough, she divorced the wealthy gent and proceeded to suffer the uneventful existence with her father. No love, no nothing.

One day she rode out to take a swim in the lake. While she was so engaged (naw, you couldn't see a thing), her mare, also, succumbed to the call of love and ran off to engage a stallion in a bit of horse play. Our heroine began chasing after it in the altogether. (Still you couldn't see a thing — bushes and darkness made sure of that). Bill (enter the hero) who was working with a road gang, caught the horse and brought it over to her. Our nude heroine crouched down behind a bush and looked at Bill that certain way. She expected our hero to make a pass at her, sure as 1 — I could see it in her eye. But, plague, Bill turns out to be a gentleman and doesn't. He tosses her clothes at the now fuming girl and turns his back on her. She was becoming madder and madder as she dressed. (So was the audience). Won't anybody love this helpless little babe? When she finished dressing, the femme fatale hauled off and bopped our hero on his noble ear! That ought to teach him not to be a gentleman the next time!

This incident seemd to write "finis" to their relationship, but our hero was an engineer and knew all the angles. So, after a due period of dilly-dallying, the pair were secretly married. She couldn't let her father in on the secret, of course, so she stayed with him, while Bill lived in his own cabin nearby. She did not see Bill for a month after marrying him.

One fine evening, our heroine sat in a chair nervously smoking a cigarette. The camera focused on her for five minutes to make sure the audience saw that she was nervous. Then it devoted three minutes showing the various knick-knacks that comprised the room's furnishings and back again to focus for five more minutes on our heroine, who still sat nervously smoking a cigarette. (By this time, the gnashing of teeth was plainly audible). All of a sudden, the tide of emotion completely overwhelmed her and her busom rose and fell with the tide — again she was in the mood for love. How she suffered. (And how I suffered.).

So off she went to Bill's cabin. She stood in the doorway looking at Bill and he in turn looked at her, meanwhile her busom rising and falling with increasing rapidity. They stood staring at each other for another five minutes not saying a word. And the words I was putting in their mouths would sizzle the edges of this paper, were they printed. But, back to our astigmatized lovers.

We find them past the staring stage and our heroine reclining comfortably on a couch. Then, when the business was supposedly taking place, the camera took the audience on a five-minute tour of the room, showing it the window, flower pot, ceiling lamp, pot for flowers, ceiling lamp and window. I didn't know there could be so many interesting things in a single room.

Well, now that our heroine has finally ended her quest for love, let's drive our exciting saga to a smashing climax.

Not knowing of her marriage to the engineer, her ex-husband wanted our heroine to go back to him. When he found out the truth, he shot himself. This was too much for the female, so she decided to go away, telling Bill that they could not base their happiness on this tragedy. Like most women, she couldn't stand the idea of loving one man without making another suffer.

Our hero and the girl were told that they would have to wait a long time for the train, so they settled themselves on a bench where, lo! Bill, too, fell asleep on her. The film had just as soporific an effect on the audience. It has the combined olfactory of a glue factory, slaughter house and a white-striped animal with a bushy tail. If you don't believe me, go and see it at the "Ambassador" on 49th St. There's one born every minute, you know.

Believe me, I had enough of love to last me a long time. I hate love! I hate it to pieces, with a separate hate for each individual piece...

Plan New Chorus In Montello

To The Youth of Montello!—

There has not been a chorus in Montello, Mass., for a long time and now we are going to get together and see what may be done about the matter.

On January 12, 1941, there will be a meeting to talk over the prospects of having a chorus in Montello again. The meeting will be held at the Lithuanian National Hall and refreshments will be served.

We sincerely invite everyone to attend. Since other communities have choruses, we surely can.

—Diana.

Youth to Meet On Peace

WASHINGTON, D. C.—A nationwide representative "Town Meeting of Youth" to discuss the problems of peace, conscription, jobs and education, sponsored by the American Youth Congress, will meet in Washington, D. C., the week-end of February 8-9.

The announcement by the American Youth Congress asserted that the "Town Meeting" in Washington would bring together—"young Americans from California to Maine."

"Peace, conscription problems, educational opportunities, jobs and training and civil liberties for all, are the main issues around which discussion will center," the announcement declared. "By actively working for democracy young America will once again affirm its faith in a democratic America, an America that can and must stay out of war."

A tentative program of activity in Washington will give young people an opportunity to visit their Congressmen and Senators in organized lobyying. Also scheduled are several talks by speakers from government agencies who will explain how the government works.

Students Rap "All-Out" Plan

NEW YORK, Jan.—Warning President Roosevelt that he "can't pull a Wilson on us," the American Student Union this week lashed out at the Chief Executive's latest "fireside chat" calling for a "loan" of vast supplies of this country's war equipment to Britain.

The attack on the President's conscious efforts to plunge this country into the European war was led by Edward Strong, of the Southern Negro Youth Congress, who sharply contrasted the administration's "war speeches" with its silence on such questions as the anti-lynching bill and the anti-poll tax measure.

In a telegram to the white house the 500 delegates assembled at the sixth annual convention of the Student Union bitterly condemned the administration's policy of "all-out aid" to Britain as against the will of the American people and would result in this nation's involvement in the war.

It challenged the President to fulfill his "solemn campaign promise never to plunge this country into European war," and detailed his every step since then, all of which the students maintained were calculated to throw America into Europe's slaughter.

The telegram told the President that the young people of this country will not acquiesce in the implications of his address and pledged the Union to "exert every effort to limit the area of the imperialist war by keeping America out."

"We say 'not another step down the Wilson road to war.' We therefore oppose the program of loans and credits to Britain, whether by repeal of the Johnson Act or technical evasion of it, and any other steps which would further involve us in the European war," the telegram emphasized.

Air Waves...

NEW YORK, Jan. — Arch Oboler, who has been commuting by air between New York and Hollywood recently to produce his NBC Everyman's Theater programs, came East by train instead for his show starring Joan Crawford. Said he wanted "peace and quiet" in which to work. During the journey Arch dictated 50 pages of script to his wife, who is a competent stenographer and secretary.

The young author-producer got his biggest kick out of the trip when he visited the Museum of Modern Art where architectural models of his new Hollywood home are on display as part of the current Frank Lloyd Wright exhibit. As he stood inspecting it a group of youngsters passed by...

"Lookit," exclaimed one, "Arch Oboler's building a modern home."

"Gee, I thought he'd only live in a cave or in a haunted house or something," a companion replied.

Senuosius Metus Pabaigus ir Naujuosius Pradedant

Senieji metai praėjo ir jau daugiau negrįš. Kokias jie žymes paliko, linksmas ar liūdnas? Istorijos lapas užverstas, parodys jaunąjai kartai, ant kiek išsitobulinus žmonija, ir ant kiek pagerino tą kelią, kuriuom reikės eiti mūsų įpėdiniam. Ir tik jie galės padaryti išsprendimą, kiek mes praskynėm dėl jų kelią į ateinančią naują žmoniją! O gal tik nusišypsos iš mūsų dabartinės veiklos, — kad mes nekompetentiški buvom įvertinti savo klasines spėkas?

Aišku, kad atsikeltų mūsų pirmtakūnai, kurie kapuose ilsisi 50-60 metų, nepažintų tų vietų, kur dirbo, ir kur vaikščiojo, nes mokslas, kultūrinis išsitobulinimas per tą laikotarpį padarė didelius stebūklus; kurių ir mes patys nesitikėjome.

Nemanėme, kad tokius stebūklus mums teks sulaukti, matyt, kokius šiandien matom ir praktikuojam, kuriuos sutvėrė išlavintas žmogaus protas.

Bet ar mes naudojamės tais stebūklais? Netikim dar patys, kad tie visi stebūklai turi tarnauti visai žmonijai, palengvinant jos kasdieninį gyvenimą. Mums didžiumai vaizduojasi, kad tik mažai dalelei parazitų, kurie nieko neveikia, tinka jais naudotis. Kodėl taip yra? Argi mes to nematom, ir negalim suprasti, kad tie visi stebūklai turėtų nešti visai žmonijai laimę, d ž i a u g s m ą, palengvinantį, linksmesnį ir ilgesnį pagyvenimą! Nes žmogaus protas pasikinkė gamtos pajėgas, kad jam tarnautų. Ir turėtų taip būti.

Senieji metai, ką jie suteikė žmonijai? Ugnimi deginami miestai ir žudomi žmonės.

Povandeniniai "paukščiai" nardos, ir pamatę plaukiančius laivus su produktais ir žmonėmis leidžia į jūrų dugną. O žmonės, kurie tą viską pagamino, badu miršta!

Didesnė pusė viso pasaulio žmonijos dega karo liepsnose, nuo bado miršta! Surengėjai šios kruvinos puotos susiranda sau ramias vietas puotauti.

Taigi mes senuosius metus užbaigėm ir įžengėm į naujus metus su neužgesinta karo liepsna didesnėj pusėj pasaulio! Taigi ir negalim tarti savo laimės sprendimo žodį, kad šie 1941 metai bus laimingi ir geri, kad užgesys liepsnojantį pasaulį, nudžiovins kraujo tekančius upelius; nušluostys ašaras badaujančiai tautų liaudžiai, kurios dabartiniu momentu randasi karo liepsnose!

Negalima tarti linksmą žodį, kad mus, kurie šiandien da nesame karo liepsnose, šitie m e t a i apsaugos nuo tos katastrofos pragaro! Nieko panašaus, nieko užtikrinančio negalime tikėtis, kolei imperialistinis kapitalas pjaujasi už pasaulio rinkas. Todėl ir visa viltis į naują laisvą žmoniją glūdi kovoj už pasiliuosavimą pavergtosios klasės. Tik šią kovą laimėję galėsim drąsiai užgiedoti:

"Garbė ant žemės kovotojams
už liuosybę,
Palaiminti visi karžygiai,
kovoje kritę!
Mes gyvendami linksmai ir
ramybėj,
Minėsim ir gerbsim karžygius;
pilnoj tvirtybėj!

Jie save aukavo žmonijos
laisvei,
Padarė galą darbo klasės
nelaisvei,
Panaikino per visą žemę
vergiją,
Subendrino visą žmoniją į
vieną draugiją!"

Ir tik tuomet mes galėsim linksmai palydėti senus metus ir da linksmiau pasitikti naujus, nes pilnai žinosim, kad jų pagerinimas priklausys nuo mūsų pačių ir nuo mūsų kultūrinio aukštesnio išsitobulinimo, kuriam niekas nestovės skersai kelią.

J. Ramanauskas.

Los Angeles, Calif.

Šokiai

Prieš Naujus Metus vakare turėjom linksmus šokius patikimui Naujų Metų, surengtus per Lietuvių Darbininkų Chorą. Na, ir sutikom 1941 metelius su dideliu entuziazmu, muzika, dainom ir šokiais. Smagu buvo matyti draugus ir drauges nors jau pagyvenusius, bet taip linksmus ir smagius. Linkėtina, kad mes ištisus šiuos metus turėtumėm linksmus ir malonius gyvent.

Rožių Paroda

Naujai Metais esti kvietkų paroda Pasadenoj. Tai labai įdomūs flotai, didžiausi, visokio pavydalo, ir vien tik iš gyvų gėlių, katros dar žydi ir kvepia, slenka gatve.

Tokia paroda atseina šimtai tūkstančių dolerių. Šiemet buvo daugiausia patriotiški ir religiški flotai. Mat, ši šalis slenka visai artyn prie karo, tai visokiais būdais mėgina užnuodyt žmonių protą.

Susirinkimas.

Sausio 2 dieną buvo LDS 35 kp. susirinkimas. Narių atsilankė visai mažai. Tas labai peiktina.

Bet išklausius viršininkų raportus, pasirodė, kad kuopa gana gerai stovi, turi apie 50 narių ir visi užsimokėję. Reikia primint, kad mes Los Angelėj turim LDS ir jaunuolių kuopą, iš apie 20 narių.

Pereitus metus mažai dirbom del LDS. Tad, draugai ir draugės, šiemet pasidarbuokim dėl šios organizacijos. Tokia draugija mum labai reikalinga.

* * *

Sausio 5 d. turėjom LDLD 145 kp. susirinkimą. Turiu pasakyti, kad šiuos metus pradėjom puikiai. Pusėtinas būrelis narių susirinko ir visi labai gerai svarstė draugijos reikalus. Po susirinkimo turėjom diskusijas. Tai tikrai buvo puikios diskusijos. Diskusijos buvo temoj "Dabartinė Lietuva ir jos vadai."

Diskusuodami visi buvo pilni entuziazmo. Vyrai ir moterys išreiškė savo mintis, tartum jie būtų profesionalai.

Kada sėdi ir klausais tų visų kalbų—išsireiškimų, pradedi manyt, kad mes per mažai duoklių mokam, verta daug daugiau. Nes, dalyvaudami šioj draugijoj, mes ne tik kad gaunam knygas, kurių vertė du sykiu didesnė už sumokėtas duokles, mes gaunam apšvietą, mes suprantam pasaulio tvarką ne tik patys sau, bet ir atsistoję galim gerai išaiškint kitiem. Tai yra tikras universitetas. Ir mes tą žinojimą pasiekiam vien tik dalyvaudami šioj organizacijoj. Jo neparduotumėm nei už tūkstančius dolerių.

Taigi, draugės ir draugai, prigulėkit Lietuvių Literatūros Draugijoj, o matysite, kokią jūs naudą turėsite.

Šlapia Californija

Pas mus kaip sausa, tai sausa, bet kaip pradeda lyti, tai tenka ir gana gerai sušlapti.

Dabar pas mus lietaus sezonas, tai kaip katrą dieną gana smarkiai palyja. Nors biskį šalčiau ir šlapia, bet užtai turim gražiai žaliuojančias pievas ir dirvas.

Darbai.

Šiuom tarpu darbai pas mus eina su visu smarkumu. Daugelyje vietų kariškų pabūklų išdirbystės dirba po 3 pakaitas be pertraukos ir, rodos, niekas nebebėdavoja, kad nedirba.

Bet labai dažnai kaip išsikalbi su žmonėm, tai girdi išsireiškimų, "kas bus, kada karas sustos ir nebebus tokių didelių užsakymų?" Taip, rodos, ir matai tą didelę bedarbę vėl ateinančią.

Vot kokia tai nelaimė žmonijai ta kapitalizmo tvarka. Jei jos nebūtų, ir karo nebūtų ir tokių baisių žudynių neįvyktų.

R—ka.

Cleveland, Ohio

Lyros Choras labai smagiai praleido senus metus ir linksmai sutiko naujus metus —1941—parengime gruodžio 31 d., Liet. Darb. Svetainėje. Buvo daug žmonių, visi gerai pasilinksmino iki vėlumos nakties. Jaunuoliai dirbo išsijuosę, kad paspėti aptarnauti atsilankiusią publiką. Iš šio parengimo taipgi liks Lyros Chorui gražaus pelno, kaip girdėjau.

x x x

Taip pat Lyros Choras rengiasi stropiai ir labai entuziastiškai sulošti labai juokingą veikalą - komediją "Išdykusi Pati." Veikalo perstatymas atsibus vasario (Feb.) 9 d., nedėlioje, Lietuvių Svetainėje, 6835 Superior Ave. Tai vėl mus visus lyriečiai smagiai palinksmins.

Tai visi rengkimės dalyvauti.

M. Valenta.

Charming Martha Scott, who found radio serials the golden gate to dramatic stardom, will have top billing in the Arch Oboler play, "Suffer Little Children", to be broadcast on "Everyman's Theater", Friday, January 3, over the NBC-Red Network. Martha won her fame in both the stage and film versions of "Our Town."

Seattle, Wash.

Visko Po Biskį

Man rodos, kad prezidentas Roosevelt paskelbė apie 15 d. spalių, kad bus sustabdyta pardavinėt Japonijai geležį arba "scrap Iron." Bet tas tik buvo paskelbta dėl žmonių akių, o geležies kompanijos, kaip pardavė, taip ir parduoda geležį ir kitokias medžiagas Japonijai karo reikalams.

"Washington New Dealer" praneša, kad pereitą savaitę Seattle ir Tacoma, japonų laivas buvo prikrautas 4,070 tonų geležies dėl Japonijos. Pereitą savaitę 34 tavorinius vagonus atsiuntė į Tacomos prieplauką karinės medžiagos, užkraut ant japonų laivo Haian Maru.

Gruodžio 8 ir 18 dd. buvo atvežta apie 40 karų, 2,870 tonų visokios geležies ir užloduota ant japonų laivo Aratama Maru.

Bet Amerika vis rengiasi į karą su Japonija ir apginkluoja Japoniją, idant japonai turėtų kuom šaudyt Amerikos jaunus vyrukus, kaip įvyks karas. Kapitalistam iš to didelis pelnas.

Kapitalistai parduotų savo tėvą, ar brolį, ar seserį, bile tik gautų milionus dol. dėl savo kišeniaus. Bet prastas žmogelis tegul tą padaro, tai supus kalėjime.

Toliau tas laikraštis praneša, kad kur organizuoti darbininkai, tai gauna daug didesnes algas. Tacomos geriausiuose bildinguose keltuvų darbininkai gauna $62 į mėnesį už 48 valandas į savaitę. O Seattle, kur yra tik 30 mylių nuo Tacomos, tie patys darbininkai gauna $119.60 į mėnesį už 40 valandų savaitę. Mat, Seattle visi priguli unijose.

Bet kaip kada tenka susiginčyt apie unijas, tai tie, kurie nepriguli, šaukia, kad unijos niekuom nepagerina darbininko būvio.

Sako, tik turim duokles mokėt ir šert unijos vadus.

Bet iš šitų skaitlinių pasirodo, kiek gauna organizuoti darbininkai, o kiek gauna neorganizuoti. Patarlė sako užkibink vieną bitę, tai ji tau kąs ir viskas, bet tu mėgink pakibint, kada jos būna spiečium, tai jau turi neštis kiek spėkų turi. O jeigu ne, tai bus blogai! Tai taip ir su darbininkais. Jeigu neorganizuoti, tai darbdaviai elgiasia kaipo su pavieniu asmeniu. O kaip organizuoti, tai turi tartis su visais. Tai už tai mes turim organizuotis ir visi būt visi už vieną, o vienas už visus.

Dabar nuo Naujų Metų įeina į galią Washingtone Senatvės pensija, kurią pereitą rudenį žmonės nubalsavo. Bet reakcionieriai nori pastot tai pensijai kelią. Vieni sako, kad nėra pinigų mokėt seneliam tokią didelę pensiją. O kiti sako, kad tas turi eit per valstijos teismą. Jeigu bus legališka, tai tik tada mokės, o jeigu nebus legališka, tai bus atmesta.

Tai matote, kad ir žmonės nubalsavo už pensiją, bet valdonai vis nenori mokėt pakol pereis per teismą. O žinoma, kaip teismai skubinasi darbuotis, užima metus ir kitus, pakol toki dalykai būną jų svarstomi. O tie seneliai ir senelės tegul badauja. Jų mažai kas pasigaili, nes jie jau per seni kovoti.

Jie paliko visą savo sveikatą ir energiją dirbdami naudingą darbą šiai šaliai, bet kada sulaukė senatvės, tai jie būna užmiršti. Išrodo, kad jie nebereikalingi ant šio pasaulio.

Bet kaip būna pakeltas klausimas kongrese, tai į vieną valandą paskiria bilionus dolerių, dėl karo reikalų. Tai pinigų turi užtektinai. Sako, reikia gelbėt Anglijos lordus, nes jie kenčia nuo karo. Tie kongresmonai nepažiūri į savo šalį, kad seneliai reikalauja senatvės pensijos tik po 40 dolerių į mėnesį, kad palaikius savo gyvastį. Tiem ponam tas visai mažas dalykas.

S. G.

Graikai Laimį prieš Italus 2-se Punktuose

Graikų Pranešimas:

Athenai. — Graikai užėmė 5,500 pėdų aukščio kalno viršūnę į rytus nuo Tepelini, užnugaryje italų pozicijų.

Graikai pasigrūmė pirmyn į vakarus nuo Tepelini linkui jūros, statydami į pavojų susisiekimus italams tame kampe tarp Valonos ir Tepelini.

Athenai. — Graikai sako, kad ligšiol jie užmušę, sužeidę bei į nelaisvę paėmę jau desėtkus tūkstančių italų.

Elizabeth, N. J.

Kas Naujo Pas Bangiečius?

Gruodžio 20 Bangos Choras turėjo priešmetinį susirinkimą ir svarstė savo bėgamus reikalus. 1940 metus Banga bangavo neblogai su savo liaudiškomis dainomis. Žiūrint dailės žvilgsniu, Bangos Choras pasitarnavo visuomenei neblogai ir galima sakyti, kad visuomenė įvertino Bangos Chorą ir gausiai parėmė cnorą materialiai. Už tai Bangos Choras savo rėmėjams siunčia didelį ačiu.

Mūsų kaimyniškas Sietyno Choras rengia koncertą sausio 25 d. ir užkvietė Bangos Chorą dalyvauti koncerto programos išpildyme. Choristai su mielu noru sutiko koncerte dalyvauti.

Choristai, dėkim visas pastangas šiais 1941 metais, kad galėtumėm dar daugiau ir geriau pasirodyti visuomenei, negu praeitais metais. Mes tatai galim padaryti, tiktai reikia solidariškumo ir pasišventimo.

Mūsų Bangos Choras susideda iš suaugusių ir jaunimo. Choras negalėtų gyvuoti be jaunimo arba be suaugusių. Kaip vieni, taip kiti yra Choro palaikytojai ir reikalingi. Visi bendrai dainuokime lietuviškas dainas.

Choro praktikos įvyksta kiekvieną penktadienį 8 val. vak., 408 Court St.

Šių metų Choro komitetas susideda iš šių veikėjų: org. K. Andriūnas, org. pagelbininkas K. Saimonas, sekr. L. Šerelienė, ižd. L. Vaičionienė, fin. sekr. C. Andriūnienė, korespondentas A. Skairus.

Praeitais metais Choras neturėjo korespondento ir mažai buvo spaudoj aprašyta iš Choro veikimo. Tokiu būdu Choras matė reikalą turėti korespondentą.

Mokytoja Aldona Klimaitė puikiai sugyvena su choristais ir gabiai Chorą vadovauja.

A. Skairus.

Madrid, Ispanija. — Paskutinėmis dienomis iš Argentinos atgabenta Ispanijai 7,500 tonų grūdų.

Užsakykite "Laisvę" į Lietuvą

Lietuvos žmonės labai mėgo skaityti "Laisvę," bet Smetonos valdžia "Laisvės" neįsileisdavo. Dabartinė valdžia sukriušino cenzūros retežius ir "Laisvė" jau eina į Lietuvą. Užrašykite ją savo draugams ir giminėms. "Laisvės" kaina į Lietuvą $8.00 metams, $4.00 pusei metų. Antrašą, kam užrašote, prašome rašyti sekamai:

Vardas .....

Paštas .....

Gatvė ar kaimas .....

Apskritys .....

Prašome aiškiai įrašyti antrašą į čia paduotą blankutę ir prisiųsti kartu su mokestim "Laisvės" Administracijai, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

BINGHAMTON, N. Y.

LABAI LAUKIAMAS SVEČIAS
VYTAUTAS
BACEVIČIUS
Pasauliniai Garsus Pianistas-Kompozitorius
Koncertuos Binghamtone Penktadienį

Sausio-January 10, 1941

VYTAUTAS BACEVIČIUS
Pianistas-Kompozitorius-Virtuozas

LIETUVIŲ SALĖJE
315—17 Clinton St., Binghamton, N. Y.

Prasidės lygiai 8-tą valandą vakaro

Iš anksto įsigykite įžangos bilietus, skaitlingai dalyvaukite lietuvio genijaus pianisto koncerte. Įžanga (su taksais) 55 centai

DIDIEJI "LAISVĖS"
PARENGIMAI
Prašome įsitėmyti šiuos dienraščio "Laisvės" Parengimus

BANKIETAS
Įvyks laike "Laisvės" bendrovės metinio suvažiavimo
Sausio 26 January

Pasamdyta dvi didelės salės, viena bankietui, kita šokiam.

CENTRAL PALACE
18 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

GRAŽI KONCERTINĖ PROGRAMA
George Kazakevičiaus Orkestra Gros Šokiams
ĮŽANGA BANKIETUI $1.50

"LAISVĖS" BAZARAS 1941
Bus Penktadienį, Šeštadienį ir Sekmadienį
Vasario 14, 15 ir 16 Feb.
Prašome iš anksto pasirūpinti Bazarui dovanomis.
Laikrodininkas V. Kazlauskas pirmas davė bazarui dovaną — gražų laikrodį.

BUS CENTRAL PALACE
18 MANHATTAN AVE. BROOKLYN, N. Y.

MAKSIM GORKYJ.

SAUSIO DEVINTOJI

Šiam vaizdelyje Gorkis vaizduoja 1905 metų sausio mėnesio 9-tą dieną, kada provokatorius popas Gaponas vedė darbininkus pas carą "malonės prašyti."—Red.

...Minia buvo, kaip tamsus vandenyno volas, kurį ką tik būtų sukėlus prasidėjusi audra; ji liejos į priekį iš lėto; pilki žmonių veidai buvo panašūs į drumstai-putotą bangos viršūnę.

Akys spindėjo įkarsusios, bet žmonės žiūrėjo vienas į antrą, tarytum netikėdami savo lėmimu, besistebėdami patys iš savęs. Žodžiai plesdeno virš minios galvų, kaip maži paukšteliai.

Kalbėjo negarsiai, rimtai, tarytum besiteisindami vienas prieš antrą.

—Nebėra daugiau galimybės kęst, štai kodėl ir ėjom...

—Be priežasties žmonės nesubrus...

—Argi "jisai" to nesupras?

Visų daugiausia kalbėjo apie "jį", tikino vienas kitą, kad "jis" esąs geras, nuoširdus ir visa suprasiąs... Bet žodžiuos, kuriais buvo piešiamas jo paveikslas, nebuvo spalvų. Jauste jautės, kad apie jį seniai, — o gal būt ir niekados, — nemanyta rimtai, nesivaizdinta jis gyvu, realiu žmogum, nežinota, kas tai yra, dagi blogai suprantama—kam "jis" ir ką gal padaryti. Bet šiandien "jis" buvo reikalingas, visi skubėjo jį suprast ir, nepažindami to, kurs iš tiesų gyvavo, nenoromis kūrė savo vaizduotėj ką tai milžinišką. Dideli buvo lūkesčiai, jie reikalavo savo paramai didybės.

Retkarčiais minioj skambėjo rupiaiskardus balsas:

—Draugai! Neapgaudinėkit patys savęs...

Bet apsigaudinėjimas buvo reikalingas, ir žmogaus balsas skendo bailiuos ir nekantriai-piktuose šauksmuose:

—Mes norim atvirai...

—Tu, sveikas, tylėk!...

—Gi tėvas Gaponas...

—Jis žino!...

Minia nedrąsiai šlamėjo gatvės kanale, besiskirstydama į atskiras grupes; ūžte ūžė, ginčydamos ir spręsdama, brukiojos į namų sienas ir vėl pildyte-pildė gatvės vidurį tamsia skysta mase—joj buvo jaučiamos neaiškios abejonės, buvo aiškus įtemptas laukimas ko-tai, kas nušviestų kelią į tikslą pasisekimo vilčia, ir tąja vilčia sujungtų, sulydytų visas daleles į vieną tvirtą, puikų dalyką. Netikėjimas buvo stengiamasi paslėpt ir negalėta; buvo žymus neaiškus nerimas ir koks-tai ypatingas garsų jautrumas. Ėjo, atsargiai besiklausydami, spėliojo ateitį, kotai atkakliai ieškojo akimis. Balsai tų, kurie tikėjo savo vidaus galia, o ne galia, kuri buvo už jų,—tie balsai gimdė minioj išgąstį ir susierzinimą, perdaug aštrius esybei, įsitikinusiai savo teise grumtis atvirose imtynėse su tąja jėga, kurią ji norėjo matyti, bet, besiliedama iš gatvės į gatvę, žmonių masė greit augo, ir tas išlaukinis augimas pamažu gimdė vidujinio augimo jausmą, skatino žmones-vergus prašyti valdžios atkreipti dėmesį į savo vargus.

—Mes taip pat žmonės, šitaip ar taip...

—"Jis" gal supras,—mes prašom...

—Turi suprasti... Nekeliam maišto...

—Vėl gi tėvas Gaponas...

—Draugai! Laisvės neprašo...

—Ak, viešpatie!...

—Gi palauk tu, brolau!...

—Vykit jį šalin, nelabąjį!...

—Tėvas Gaponas geriau žino, kaip...

Aukštesnėsai žmogus juodu paltu, rudu lopu ant peties, atsistojo ant tumbos ir, nusiėmęs kepurę, nuo nuplikusios galvos, ėmė kalbėt garsiai, iškilmingai, su ugnim akyse ir drebančiu balsu. Kalbėjo apie "jį", apie carą.

Bet ir žodžiuose ir tone iš karto jautės kas-tai dirbtinai pakelta, nesigirdėjo to jausmo, kurs gali, užkrėsdamas kitus, daryt kone stebūklus. Rodės, kad žmogus per prievartą verčia save prisimint vaizdą seniai beveidį, nebegyvą, laiko nudildytą. Jis buvo visados, visą gyvenimą, tolimas žmogui, bet dabar jis liko jam reikalingas—į jį žmogus norėjo įdėt savo lūkesčius.

Ir jie pamažu gaivino negyvėlį. Minia klausės atidžiai,—žmogus reiškė jos troškimus, ji šitai jautė. Ir nors išsvajotas galios įsivaizdinimas aiškiai nesijungė su "jo" asmeniu, bet visi žinojo, kad tokia galia yra, privalo būt. Oratorius įkūnijo ją į esybę, visiems žinomą iš kalendorių paveikslėlių, jungė su paveikslu, kurs buvo žinomas iš pasakų—o pasakose tas paveikslas turėjo žmogaus išvaizdą. Oratoriaus žodžiai garsūs, suprantami, suprantamai piešė esybę galingą, gerą, teisingą, tėviškai besirūpinančią žmonių vargais.

Viltis kilo, pildė žmonių širdis, kėlė jų ūpą, stelbė tylų abejonių šnabždėjimą... Žmonės skubėjo juo veikiau pasiduot ilgai lauktajam ūpui, mygo vienas kitą į didelę vienminčių kūnų kupetą, ir artumas, pečių ir šonų suglaudimas, šildė širdis pasisekimo vilties šiluma.

—Nereikia mums raudonų vėliavų!—šaukė plikagalvis žmogus. Mosuodamas kepure, jis ėjo prišakyj minios, ir jo plikas kiaušas neaiškiai balavo, judėjo žmonių akyse, traukdamas į save jų dėmesį.

—Mes pas tėvą einam...

—Neduos mūsų skriausti!...

—Raudona spalva—mūsų kraujo spalva, draugai!—atkakliai skambėjo minioj atskiras skardus balsas.

—Nėra jėgos, kuri paliuosuotų žmones, kaip tik pačių žmonių jėga.

—Nereikia!...

—Nerimailos, velniai!

—Tėvas Gaponas—su kryžium, o jis su vėliava.

—Jaunas dar, bet taip-pat komanduot...

Mažiausiai įsitikinusieji ėjo minios gilumoj ir iš ten piktai ir nerimastingai šaukė:

—Vyk šalin jį, kurs su vėliava!...

Dabar judėjo greit, be svyravimų, ir kas žingsnis vis labiau visus ėmė vienas ūpas,apsigavimo svaigas. Ką tik sukurtasai "jis" nesiliaudamas kėlė atmintyj senus šešėlius gerųjų didvyrių—atgarsius pasakų, girdėtų jaunystėj, ir, besipildydamas gyvąja jėga žmonių troškimo tikėt, be paliovos augo jųjų vaizduotėje.

Kas tai šaukė:

—"Jis" mus myli!...

Ir be abejo, kad žmonių minia nuoširdžiai tikėjo ta meile esybės, kurią ji pati ką tik buvo susitvėrus.

Kai minia išsiliejo iš gatvės į upės krantą ir pamatė prieš save ilgą, laužytą kareivių liniją, pastojusią jai kelią į tiltą,—žmonių nesulaikė ta plona pilka tvorelė. Kareivių figurose nebuvo nieko grėsiančio, jie šokinėjo, bešildydami šalančias kojas, mosavo rankomis, stumdė vienas kitą. Priekyj, už upės, žmonės matė tamsius namus—tenai jų laukė "jis"—caras, to namo šeimininkas. Didis ir galingas, geras ir pilnas meilės, jis negalėjo, žinoma, duot įsakymo savo kareiviams, kad jie neleistų į jį žmonių, kurie jį myli ir nori ramiai kalbėt su juom apie savo vargus.

(Bus daugiau)

Lowell, Mass.

Iš Vakaro Pasitikimui Naujų Metų

Lowellio Lietuvių Apšvietos Kliubas kas metai rengia šaunias vakarienes užbaigimui senų ir pasitikimui Naujų Metų. Tokie parengimai pas mus įsigyveno tradiciniai.

Kas met mes gauname naujų svečių į tokius parengimus. Nors tūli dėl darbo, ar kitokios priežasties ir negali kai kada dalyvauti, bet visuomet dasipildo naujais svečiais.

Nors ir kitų pakraipų organizacijos tą vakarą rengia ką nors, bet jų parengimai jokiu būdu neprilygsta mūsiškiams vakarams—nei turiniu, nei pobūdžiu, nei nuotaika.

Ir tą mūsų parengimų lankytojai gerai žino ir jaučia. Mūsų gabiosios gaspadinės ir rengimų komisijos pagirtinai prirengia tokius bankietus ir visą vakaro sąstatą, kad tas su perviršiu patenkina kiekvieną dalyvį. O reikia žinoti, kad mūsų svečiai esti įvairių pažiūrų žmonės.

Šiais metais Nauji Metai įvyko ne visai patogioje dienoje—viduryje savaitės. O pas mus vilnonės audinyčios dirba dienomis ir naktimis, dvejomis pakaitomis, nepaisant Naujų Metų, todėl buvo manyta, kad šiais metais išeis prastai. Tačiau išėjo puikiai: mūsų svetainėlė prisipildė pilna žmonių, nemažai jaunimo. Kadangi turėta dvejopa muzika, tai šokiai veik be pertraukos tęsėsi iki ankstyvam rytui.

Vakarui pirmininkauti teko šios korespondencijos autoriui. Kuomet vakarienė ėjo prie pabaigos, pirmininkas paprašė svečių nusiraminti tūlam laikui pareikšdamas, kad mes kasmet tokiuose bankietuose prašome svečių išreikšti savo nuomones, tą pat padarysime ir šiemet. O kadangi šiais metais turime daug naujų įvykių, turėsime daug ką pasakyti, tad bus visiems malonu pasiklausyti svečių išsireiškimų.

Paaiškinęs Lowellio Lietuvių Apšvietos Kliubo tikslą ir jo veiklą, taipgi, kodėl kiekvienam pažangesniam lietuviui verta ir labai reikia prie jo priklausyti, perstatė pirmutinį svetį nuo artimesnio stalo ir taip prašė iš eilės kiekvieną pakalbėti. Buvo gražių išsireiškimų, ir tai daugiausia Lietuvos klausime—laisvosios Lietuvos įsikūrimo klausime.

Turėjome malonių svečių iš Nashua, N. H., draugus: J. Egerį, V. Vilkauską, M. Vilkauskienę ir jų dukterį Adelę Vilkauskaitę. Jonas Virbickas su M. Virbickiene ir P. Novikas su savo drauge Dorothy. Taipgi buvo Stasys Penkauskas iš Lawrence. Jie pasakė svečiams po gerą "spyčių." Mes esame labai dėkingi mūsų brangiems svečiams, kad atlankė mus, parėmė ir gražiai sykiu pasisvečiavome. Žinoma, mes tuomi pat atsimokėsime draugams.

Kiek plačiau teko pasikalbėti su draugu Penkausku apie svarbesnes pareigas mūsų judėjime. Apie ką tik užsibaigusį "Laisvės" vajų ir kitus svarbesnius reikalus. Atsiprašau svečių, su kuriais ne ištesėjau ilgiau pasikalbėti. Rodos, bandžiau su visais susitikti, bet tokioj komplikuotoj publikoj, kaip mes turėjome šiemet, tai negalėjau laiką praleisti vien tik su "savaisiais."

Susidarė kelios naujų žmonių grupės ir jokiu būdu negalima buvo jų nematyti. Tad su savaisiais, kad ir iš kitų miestų, mažiau laiko beliko. Ypatingai su draugais latviais. Jie mūsų kalbos nemoka, tai norėjau daugiau laiko su jais praleisti, daugiau susiartinti—susidraugauti, nes kai kurie iš jų mums dar kol kas svetimi, ne tik artume, bet ir idėjiniai. Bet reikia su jais susiartinti tolesniam laikui—ateičiai.

Dabar laukiame kito gražaus parengimo, kurį rengia Balso Choras sausio 18 d. Tai bus šokių vakaras Kliubo Svetainėje, 338 Central St. Čia vėl susitiksime, pasimatysime.

J. M. Karsonas.

Clevelando Kronika

Serga Draugė Biruta Naunčikiutė

Gruodžio 26 d. ji staiga sunkiai susirgo ir naktyje ant dviejų jai padarė skubią operaciją ant "penęsaidės" (appendicitis), St. Alexis ligoninėje ant Broadway Ave. ir E. 46 St. Ligonė per kelias dienas po operacijos sirgo gana drūčiai, bet dabar jaučiasi geriau.

Lankymo valandos dieną nuo 2 iki 3 ir vakarais nuo 7 iki 8. Josios namų antrašas 8835 St. Clair Ave.

Birūta Naunčikiutė yra daug pasidarbavusi organizacijoms ir paaukavus geriems darbininkų klasės reikalams. Ji yra narė šių organizacijų: Lyros Choro, LLD 22 kp., LDS 201 kp., jaunuolių.

Mes organizacijų nariai ir Berthos Naunčikiūtės frentai ir draugai-gės, malonėkime atlankyt šią jauną merginą, suteikiant jai viltį pasveikti. Ir kartu išreiškime užuojautą jos mamei draugei Marei Naunčikienei. Aš nuo savęs linkiu tau, Berthuke, greitai pasveikti ir vėl su mumis kartu darbuotis ir veikti. Ir jūsų mamei išreiškiu užuojautą ir pagodonę.

M. Valenta.

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
J. LeVANDA—E. LeVANDA
Tėvas ir Sūnus Levandauskai
UNDERTAKER
337 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 2-0783
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom.spalvom
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. tarpe Gates Ave. ir Chauncey St.
Tel.: Glenmore 5-6191

Svarbus Pranešimas Keliaujantiems į Floridą
Keliaudami į saulėtą Floridą, visada sustokit pas
WALTER MARINĄ
Pas jį būsite maloniai priimti, gausite gerą maistą, visokių gėrimų ir švarius kambarius nakvynei.
Puikios Jūrų Maudynės
Patogi vieta žuvavimui, medžioklei ir ramu pasilsėt.
Mūsų kainos daug žemesnės negu kitur. Mūsų vieta yra žinoma kalpo
Marin's Inn, Route No. 1
4 MILES NORTH OF EAL GALLIE, FLORIDA

Lietuvių Kalbos Gramatika
SUTAISĖ DR. D. PILKA
Su angliškais paaiškinimais, pritaikyta Amerikos lietuviams, patartina naudoti vaikų mokykloms. Galima gauti iš "Laisvės" adm., 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. "Laisvė" duoda gerą nuolaidą kainoje mokykloms.
Gramatikoje pilnai išdėstyta visos kalbos dalys ir pagrindinės rašybos taisyklės—žodžių darybą, linksniavimas, asmenavimas, sintaksė, skyriamųjų ženklų nurodymas ir apie 1,500 veiksmažodžių angliškas žodynėlis.
Kaina $1. Prisiuntimą apmokame.
Kartu su užsakymais prašome prisiųsti ir mokestį.
Kreipdamiesi adresuokite:
"Laisvė" 427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

SVARBIOS KNYGOS
TUOJAUS ĮSIGYKITE ŠIAS KNYGAS:
Pasaulinės Parodos ir New Yorko Miesto
PAVEIKSLŲ ALBUMAS
Žurnalinio formato knyga, 56 puslapių, trijų spalvų spaudos viršeliai, augštos rūšies popieros, daug mokslinio turinio ir informacijinių raštų. Kaina 25c.
Dingus Rožytė
Parašė Pranulis
Tikrai jaudinančios poezijos knygelė. Išleido dienraštis "Laisvė". Kaina 15 centų.
Ko Nori Kun. Coughlinas?
Parašė R. Mizara
Dažnai girdime tą kunigą fašistiniai rėkaujant per radio. Ko jis nori ir kas jis yra išaiškina ši knygutė. Puslapių 32. Kaina 5 centai.
Saugokitės Vėžio
Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius
Vėžys išsmaugia daugiau žmonių negu kitos ligos. Vėžys yra žinomas kaipo nepagydoma liga. Bile žmogus nežinodamas kaip apsisaugoti gali gauti vėžį. Daktaras Kaškiaučius pataria, kaip apsisaugoti nuo vėžio.
Knygelė 42 puslapių. Kaina 10 centų.
Su reikalavimais kreipkitės:
"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA
427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

"VILNIES"
KALENDORIUS
1941 METAM — KAINA 25c
SUTAISĖ
L. JONIKAS ir V. ANDRULIS
Kalendoriuje telpa daug įdomių mokslišky, politinių, dailiosios literatūros ir sveikatos klausimais straipsnių. Taipgi daug visokių informacijų apie žemę, miestus, tautas, šalis ir tt. Kitaip sakant, "Vilnies" Kalendorius yra svarbus metraštis ir informacijų rinkinys. Kalendoriaus viršelį nupiešė Charles Zix. Kalendorius turi 160 puslapių.
Literatūros platintojai tuojau užsi.akykite kalendoriaus platinimui. Kreipkitės šiuo antrašu:
Laisvės Administracija
427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Kalbos Gramatika
SU ANGLIŠKAIS PAAIŠKINIMAIS—PRITAIKYTA AMERIKOS LIETUVIAMS
Sutaisė DR. D. PILKA
Gramatikoje pilnai išdėstyta visos kalbos dalys ir pagrindinės rašybos taisyklės—žodžių daryba, linksniavimas, asmenavimas, sintaksė, skyriamųjų ženklų nurodymas ir apie 1,500 veiksmažodžių angliškas žodynėlis.
Kaina $1.00 su prisiuntimu.
Agentams ir mokykloms duodama nuolaida. Reikalaukite pas
DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

Cleveland, Ohio

Tarp Žmonių

Naujų metų sulauktuvėms geri draugai Gendrenai parsivežė mane ant dviejų savaičių pas save pasisvečiuoti. Gendrėnai yra seni ir geri darbininkų darbuotojai. Jie labai draugiški, malonūs ir vaišingi žmonės. Jie išaugino du sūnu Gasparą ir Joną. Abudu pavyzdingi jaunuoliai, abudu gerai darbuojasi lietuvių pažangiųjų jaunuolių veikime, Lyros Chore ir visose darbininkiškose organizacijose, Gasparas kartais rašinėja žinias iš vietinio jaunuolių veikimo į "Vilnį" Clevelando skyriuje. Jis labai gerai lietuviškai kalba ir rašo. Jis galėtų ir tankiau rašinėti į spaudą.

Ta proga teko dalyvauti Lyros Choro labai linksmam parengime, kuris įvyko gruodžio 31 d. vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 920 E. 79th St. Šis parengimas buvo suruoštas senų metų pabaigtuvėm ir naujų metų sulauktuvėm. Parengimas visais atžvilgiais buvo gražus. Jame dalyvavo visi choro draugai ir daug simpatiku iš Clevelando ir apielinkių.

Tame parengime apsukriai ir mandagiai gaspadoriavo jaunuolis J. Gendrėnas. Nuo gaspadoriaus teko girdėti, kad nuo parengimo Lyros Chorui pelno bus $60.

A. M. B.

Washington.—Sen. Wheeler'is ir bent 14 kitų senatorių išstoja prieš Roosevelto siūlomas karo pabūklų "paskolas" Anglijai.

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"